

**Што паглядзець
замежніку
ў Беларусі?**

СТАР. 4

**Школьныя
паборы:
за і супраць**

СТАР. 5

**Як ловяць
«начных
матылькоў»**

СТАР. 13

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксей АЎРАМЕНКА,
першы намеснік міністра
транспарту і камунікацый:
«Пытанне аб увядзенні
платы за карыстанне
аўтамабільнымі дарогамі
для беларускіх уладальнікаў
легкавых аўтамабіляў
не разглядаецца, мы
не плануем гэта рабіць.
Таксама хачу сказаць
аб выдаткоўванні сродкаў
ад збірання дарожнага збору
(летась яго сума склала
\$140 млн). Дзяржаўная
пошліна размяркоўваецца
і накіроўваецца
на будаўніцтва,
капітальны і бягучы
рамонт рэспубліканскіх
аўтадарог. У далейшым
метад размеркавання
дзяржаўных грошай можа быць
удасканалены. Варта
задумацца ў перспектыве
аб размеркаванні пошлін
у мясцовай дарожнай
гаспадарцы».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 11.02.2017 г.

Долар ЗША		1,9028	▼
Еўра		2,0260	▼
Рас. руб.		0,0323	▼
Укр. грыўня		0,0698	▼

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

11

ЛЮТАГА 2017 г.

СУБОТА

№ 29 (28393)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ЗНАЙДЗІЦЕ РОЗНІЦУ!

Фота Анатоля КІСІЧУКА.

Мінскі інжынер-наладчык медыцынскіх лазерных апаратаў Андрэй НЕСЦЕРАЎ ужо болей за дзесяць гадоў захапляецца вывучэннем паводзін рэдкіх птушак, робіць іх здымкі. Для гэтага ён наведвае аддаленыя лясы і балотныя біятопы краіны. Гэтым разам аматар-арнітолаг у ваколіцах заказніка

Ельня прывабіў вераб'інага сыча — прадстаўніка самага маленькага віду савіных, які занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі. Для гэтага знаёмай майстрыхай быў выраблены — з воўны — штучны сычык. Дарэчы, на здымках вы бачыце іх абодвух. Знайдзіце розніцу!

■ **Круглы стол**

ШТО БАЛІЦЬ ПАСЛЯ 60?

Вось ён, сярэднестатыстычны мужчына «60 з плюсам», перажывае з-за таго, колькі яшчэ будзе працаваць, а здароўе ўжо, як правіла, дало збой, даводзіцца пайсці па ўрача і атрымаць некалькі дыягназаў, працяглы пералік медыкаментаў і, безумоўна, моцны стрэс. Штосьці з пераліку пацыент пачынае прымаць, з'яўляюцца побочныя эфекты, псіхалагічны стан пагаршаецца амаль да дэпрэсіі, і аднойчы — здароў, востры каранарны сіндром, інфаркт міякарда. Вывад? Не чакайце нейкай узроставай мяжы, каб заняцца здароўем. Есць хранічныя захворванні — шукайце ўрача-каардынатора, які будзе раіцца з вузкімі спецыялістамі, каб вы атрымалі як мага менш побочных эфектаў ад лячэння. У ідэале такім спецыялістам стане ўрач агульнай практыкі.

СТАР. 6-7

Фота Надзеі БУЖАК.

■ **Дэкрэт №3**

Хто даказаў, што ён не ўтрыманець?

Цьжарныя, выпускнікі і беларусы,
якія ў 2015-м знаходзіліся
за межамі краіны

У спісах утрыманцаў апынулася шмат нечаканых людзей. Пра адных «забыліся» асобныя арганізацыі, не ўключыўшы іх у свае шэрагі. Іншых паспяхаліся прылічыць да абавязаных плаціць збор на фінансаванне дзяржаўных расходаў, бо на працу яны не ходзяць, а чаму — ніхто не разбіраўся. З 470 тысяч беларусаў, якія мусяць выплаціць дзяржаве грошы за ўтрыманскі лад жыцця, аддаць патрэбную суму пагадзіліся 44,5 тысячы чалавек, а гэта менш за 10%. Астатнія пакуль даказваюць, што нічога не вінны. Некаторым гэта ўдаецца.

Эмігрантка

— Шмат гадоў, жывучы ў Беларусі, я займалася пісьменніцкай дзейнасцю і супрацоўнічала з замежнымі рэдакцыямі. Падатковай інспекцыі я была нецікавая, бо падаткі за мяне выплачвалі мае партнёры з Расіі.

СТАР. 7

ЭКНАМІЧНАЯ ПАЛІТЫКА: АБАРОНА ІНТАРЭСАЎ КРАІНЫ І КОЖНАГА ГРАМАДЗЯНІНА

Прэзідэнт патрабуе забяспечыць збалансаванае развіццё эканомікі краіны

Сярод запрошаных на нараду, як паведаміла БЕЛТА, была невялікая група экспертаў, якія непасрэдна ўдзельнічалі ў правядзенні сацыяльна-эканамічнай палітыкі ў Беларусі. «Гэта значыць з аднаго боку — людзі, якія сёння займаюцца эканомікай. З другога — якія займаліся эканомікай амаль што на гэтых жа пасадах учора, але да гэтага часу працуюць у той ці іншай эканамічнай структуры, і для якіх развіццё нашай краіны неаб'явава», — растлумачыў Аляксандр Лукашэнка.

могуць надаць дадатковы імпульс беларускай эканоміцы.

У Беларусі ў пытанні фарміравання напрамкаў развіцця эканомікі і кіравання эканомікай паспрабавалі ўжо розныя метады і падыходы. «І на справе паспрабаваўшы, ведаем, да якіх наступстваў могуць прывесці тыя ці іншыя дзеянні, — сказаў Прэзідэнт. — Але ёсць добрая ад жыцця прымаўка, што ісціна недзе пасярэдзіне. Ёсць кансерватыўны шлях развіцця эканомікі. З іншага боку — ліберальны. У розныя перыяды мы сапраўды карысталіся рознымі метадамі і інструментамі развіцця эканомікі. Але, зыходзячы з таго, што ісціна пасярэдзіне, думаю, мы сёння зможам дамовіцца і знайсці нейкі кампраміс».

«Нашу эканоміку трэба прарэвізаваць з пункту гледжання чалавечага фактару. Аднак важна, каб крокі, што прымаюцца, не стваралі перадумоў для дэстабілізацыі ў будучыні, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Развіццё павінна быць абсалютна збалансаваным. Без валютных узрушэнняў, плацежных крызісаў і іншых негатывных з'яў, якія мы перажывалі ўжо».

«Калі нехта разлічвае на маштабную эмісію, то мае патрабаванне абсалютна вядомае і зыходзіць з сутнасці эканамічнага развіцця апошніх гадоў: пустых

грошай друкаваць не будзем. Неабходна вырашаць усе пытанні ўласнымі сіламі за кошт правільнага эканамічнага рэгулявання і паляпшэння дзелавага клімату», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

У многіх удзельніках нарады ёсць прапановы аб задзейнічванні дадатковых крыніц эканамічнага росту. Кіраўнік дзяржавы прапанаваў іх абмеркаваць, але адначасова папярэдзіў аб недапушчальнасці адыходу ад генеральнай лініі развіцця дзяржавы і эканамічнай палітыкі. «Галоўны яе пастулат — сацыяльная справядлівасць, павышэнне ўзроўню жыцця людзей, абарона інтарэсаў краіны і кожнага грамадзяніна», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што цяперашняя нарада ў вузкім коле не падмяняе маючай адбыцца размова на пашыраным пасяджэнні ўрада, якое павінна прайсці ў найбліжэйшы час. «Там мы паглядзім, як выконваецца план, які ўрад прапанаваў краіне і які зацверджаны Прэзідэнтам. Паглядзім, як гэты план выкананы за першы год пяцігодкі і якія задзелы створаны на будучае. Сёння мы павінны абмеркаваць нестандартныя меры і дзеянні, якія можам прыняць, каб палепшыць сітуацыю і паскорыць развіццё нашай эканомікі», — рэзюмаваў беларускі лідар.

■ Сацыяльны ракурс

Дасягнуць 500 і пазбавіцца ад «ураўнілаўкі»

ў зарплате бюджэтнікаў

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны фарміруе палітыку ў сферы аплаты працы

Дасягненне да канца 2017 года ўзроўню сярэднямесячнай зароботнай платы ў памеры 500 долараў у эквіваленце назваў галоўнай задачай намеснік прэм'ер-міністра Васіль ЖАРКО на выніковай калегіі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. «Такая задача пастаўлена кіраўніком дзяржавы і яе неабходна няўхільна выконваць», — адзначае віцэ-прэм'ер. Пры гэтым рост зароботнай платы не павінен апыраджаваць рост прадукцыйнасці працы, лічыць Васіль Жарко.

Фота БЕЛТА

Атрымліваць усім нам па пяцьсот долараў у эквіваленце да канца гэтага года рэальна, лічыць першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Андрэй Лабовіч. Дасягнуць гэтага, на яго думку, можна за кошт павышэння эфектыўнасці работы.

У рэальным сектары эканомікі ўвесь мінулы год праводзілася работа па забеспячэнні залежнасці ўзроўню зарплаты работнікаў ад эфектыўнасці дзейнасці прадпрыемства, а павышэння зарплат — ад росту прадукцыйнасці працы. Рост зароботнай платы работнікаў дзяржаўных арганізацый і арганізацый, у статутным фондзе якіх доля ўласнасці дзяржавы складае больш за 50%, ажыццяўляўся толькі пры ўмове апераджальных тэмпаў росту прадукцыйнасці працы над тэмпам росту зарплат. У выніку ў краіне судносны росту прадукцыйнасці працы і зарплат пастаянна павялічваюцца, і за студзень—лістапад мінулага года яны склалі 1,056.

У Беларусі пастаянна расце колькасць арганізацый, якія прымяняюць гнуткія сістэмы аплаты працы. Адначасова ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны лічаць, што трэба даць больш свабоды ў пытаннях аплаты працы бюджэтнікаў. Пра гэта заявіў першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Андрэй Лабовіч на выніковай калегіі міністэрства.

Павышэнне ўзроўню аплаты працы работнікаў бюджэтнай сферы ажыццяўляецца ў асноўным шляхам павелічэння памеру тарифнай стаўкі першага разраду.

Разам з тым Міністэрства працы і сацабароны прапануе адысці ад цэнтралізаванага рэгулявання аплаты працы і даць больш свабоды кожнай канкрэтнай галіне, каб кіраўнікі бюджэтных арганізацый атрымалі магчымасць эфектыўна стымуляваць сваіх работнікаў, зыходзячы з прыярытэтаў сваёй галіны і вынікаў працы работнікаў. Адапаведны прапановы міністэрства ўжо накіравала ва ўрад.

Акрамя таго, на думку Васіля Жарко, неабходна максімальна задзейнічаць унутраныя рэзервы бюджэтнай сферы, больш актыўна займацца аптымізацыяй яе функцыянавання, прыцягненнем пазабюджэтных даходаў. Напрыклад, як заявіў намеснік прэм'ер-міністра, нават пры наяўнасці эканоміі сродкаў не заўсёды ёсць магчымасць выкарыстоўваць гэты фактар для павышэння зароботнай платы. Васіль Жарко паставіў задачу сумесна з Міністэрствам фінансаў, іншымі зацікаўленымі міністэрствамі распрацаваць нарматыўны прававы акт, каб выключыць тармажэнне ў гэтым пытанні і ўнесці праект дакумента на разгляд ва ўрад.

Што датычыцца неафіцыйнай працы і ўтойвання даходаў, то, на думку першага намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны, у канчатковым выніку гэта ідзе не на карысць чалавеку. Такія людзі не маюць права на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне, а значыць, пасля — і на працоўную пенсію, а таксама на абавязковае страхаванне ад няшчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў, адзначае Андрэй Лабовіч.

Святлана БУСЬКО. busko@zviazda.by

■ Знешняя палітыка

У цэнтры ўвагі дыпламатаў

МЗС не драматызуе сітуацыю з пагранічнай зонай на мяжы Беларусі і Расіі

Сітуацыя з увядзеннем Расіяй пагранічнай зоны на мяжы з нашай краінай пастаянна знаходзіцца ў полі ўвагі Міністэрства замежных спраў. Пра гэта паведаміў журналістам начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар МЗС Беларусі Дзмітрый МІРОНЧЫК.

«Сітуацыя з увядзеннем расійскім бокам пагранічнай зоны на тэрыторыі, прылеглай да Дзяржаўнай граніцы Беларусі, пастаянна знаходзіцца ў полі нашай увагі, — сказаў Дзмітрый Мірончык. — Міністэрства адсочвае інфармацыю для своечасовага аказання беларускім грамадзянам неабходнай прававой дапамогі. З моманту дзеяння новых правілаў, што ўступілі ў сілу 7 лютага, якіх-небудзь сігналаў аб праблемных пытаннях ад нашых грамадзян не паступала, сітуацыя ў цэлым спакойная».

Прэс-сакратар звярнуў увагу, што МЗС Беларусі, вядома, прадоўжыць работу з расійскім бокам у гэтым кірунку і разлічвае на цеснае ўзаемадзеянне па лініі пагранічных службаў у частцы атрымання дэталёвых і вычарпальных тлумачэнняў.

«Яшчэ раз падкрэслію: на сённяшні дзень у межах беларускіх прыгранічных тэрыторый на граніцы з Расіяй у нас няма рэжымных зон», — заўважыў Дзмітрый Мірончык.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Ва ўрадзе

Новыя парасткі эканомікі

Прамысловасць краіны знаходзіцца на ўздыме, лічыць кіраўнік урада

Эканамічная сітуацыя ў краіне ў гэтым годзе чакаецца значна лепшай, чым у мінулым. Такі прагноз пасля нарады ў кіраўніка дзяржавы па актуальных пытаннях развіцця эканомікі даў прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй КАБЯКОЎ.

«Да гэтага ёсць як унутраныя, так і знешнія перадумовы, — заявіў прэм'ер-міністр. — Я праглядаю сапраўды рэальныя паказчыкі тэндэнцы. Практычна ўсе галіны прамысловасці ўжо ў канцы мінулага года перавышалі аб'ёмы вытворчасці ўзроўню 2015 года».

Андрэй Кабякоў адзначыў, што крыху адставала дрэваапрацоўка, але і ў гэтай галіне адназначна назіралася тэндэнцыя на аднаўленне аб'ёмаў. «Я ўпэўнены, што гэта ўжо фактычна ў 2017 годзе адбудзецца. Былі праблемы ў нафтахімічнай галіны ў сувязі з вядомымі абмежаваннямі па пастаўках і аб'ёмах перапрацоўкі нафты. Усе астатнія — машынабудаванне, лёгкая, харчовая прамысловасць — знаходзяцца на ўздыме», — сказаў прэм'ер-міністр. Па папярэдняй статыстычнай інфармацыі, тэмпы росту прамысловай вытворчасці ў студзені гэтага года склалі 105,9% да ўзроўню студзеня 2016 года.

Што датычыцца дасягнення пастаўленай мэты па ўзроўні сярэдняй зарплаты ў краіне, кіраўнік урада падкрэсліў, што гэтая задача будзе вырашана без разгону ўнутранага попыту эмісійным спосабам. «Гэта недапушчальна, і з гэтым пагадзіліся ўсе ўдзельнікі нарады. Зарплата павінна быць зароблена за кошт росту вытворчасці, экспарту, росту прадукцыйнасці працы».

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Пасля ўдару расійскіх ПКС загінулі тры турэцкія вайскоўцы

Паветрана-касмічныя сілы Расіі пры нанясенні ўдару ў Сірыі кіраваліся каардынатамі, якія былі перададзены Турцыяй. Згодна з гэтымі данымі, там не павінна было быць турэцкіх вайскоўцаў, паведаміў прэс-сакратар прэзідэнта Расіі Дзмітрый Пяскоў. Ён растлумачыў, што сітуацыя зразумелая абодвум бакам, ніякіх спрэчных момантаў не ўзнікла, а таксама падкрэсліў, што неабходна ўдасканаліць механізм абмену інфармацыяй пры выкананні сумесных аперацый. Раней Дзмітрый Пяскоў паведаміў, што Уладзімір Пуцін выказаў спачуванні турэцкаму прэзідэнту Рэджэпу Тайпу Эрдагану ў сувязі з гібельлю трох вайскоўцаў ад ненаўмыснага ўдару ПКС Расіі каля сірыйскага горада Эль-Баб.

Кошт сцяны на мяжы з Мексікай перавышае \$20 млрд

Рэальны кошт сцяны на мяжы Мексікі і ЗША, якую абяцаў пабудаваць прэзідэнт Дональд Трамп, можа аказацца ўдвая вышэйшым, чым вызначаны паводле папярэдняй ацэнкі, зробленай у ходзе перадвыбарнай кампаніі. Як вынікае з даклада Міністэрства ўнутранай бяспекі, узвядзенне загарод аб'ёмнасцю ў 21,6 млрд долараў. Пры гэтым незалежныя кампаніі называюць кошт аж да \$25 млрд. Падчас перадвыбарнай кампаніі будаўніцтва сцяны на мяжы з Мексікай стала адным з самых рэзанансных аб'яцанняў

будучага прэзідэнта. Тады ён ацэньваў праект у суму да 12 млрд долараў.

Жыхары Манголіі прымаюць удзел у выплате дзярждоўгу

Мангольскія ўлады павінны выплаціць 580 млн долараў трымальнікам дзяржаўнага аб'яцання, але грошай у казне няма. На дапамогу ўладам прыйшлі простыя манголы, якія арганізавалі збор сродкаў на выплату даўгоў урада. У ход ідуць грошы, каштоўнасці, каштоўныя рэчы, у тым ліку і пародзістыя коні. Прэм'ер-міністр МНР Жаргалтулгын Эрдэнэбат сцвярджае, што не звяртаўся да грамадзян з просьбай аб дапамозе, але дадае: урад не адмаўляецца ні ад якой дапамогі.

У Новай Зеландыі на бераг выкінуліся сотні кітоў

Гэта адзін з самых масавых выпадкаў самагубства такіх млекакормячых, калі-небудзь зарэгістраваных у краіне. Мясцовыя жыхары і валанцёры, каб не даць кітам зноў выкінуцца, утварылі каля берага жывыя лагуні. Адназначнага адказу на пытанне, што прымушае жывёл здзяйсняць самагубства, у навукоўцаў няма. Самая папулярная застаетца тэорыя, згодна з якой нешта здараецца з адным ці некалькімі кітамі, пасля чаго тыя выдаюць сігнал бедства, і астатнія прыходзяць на дапамогу.

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Фондом «Гронооблимушество» проводится аукцион по продаже здания ясель-сада с пристройкой и принадлежностями, расположенного по адресу: Волковысский район, Росский сельсовет, агрогородок Ендриховцы, улица Молодежная, 2. Начальная цена продажи 55 092 руб. 16 коп. Размер задатка – 5 510 руб. 00 коп.

АУКЦИОН СОСТОИТСЯ 20 февраля 2017 года в 11.30.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – 14 февраля 2017 года до 13.00.

Подробная информация по телефонам: в г. Волковыске – (801512) 4-50-25; в г. Гродно – (801512) 772915, 722518.

ВЫСОКАЯ МОДА ЁСЦЬ І Ў КНІЗЕ

Гран-пры 56-га Нацыянальнага конкурсу «Мастацтва кнігі» атрымала факсімільнае выданне «Кніжная спадчына Францыска Скарыны»

У кнізе важны не толькі змест, але і ілюстрацыі, дызайн, паліграфічнае выкананне, арыгінальнае (ці наадварот, традыцыйнае) мастацкае рашэнне. Тое, як выглядае выданне, у многім вызначае, ці будзе яно прывабліваць увагу чытача, ці знойдзе сваё месца на паліцы любімых кніг.

Айчынная выдавецкая галіна і ў краіне, і ў міжнароднай супольнасці традыцыйна адзначаецца за захаванне высокай культуры кнігі. Таму і Нацыянальны конкурс «Мастацтва кнігі», што ў нашай краіне прайшоў вось ужо 56-ы раз, засведчыў: беларусы шануюць кнігу, чытанне, нашы нацыянальныя каштоўнасці, якія знайшлі ўвасабленне ў літаратуры. Так, учора на цэнтральнай пляцоўцы Нацыянальнага стэнда Рэспублікі Беларусь былі ўганараваныя 38 самых адметных кніг, а таксама мастакі і дызайнеры, якія прадставілі самыя прыгожыя выданні. Урачыстая цырымонія прайшла падчас XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу.

Сімвалічна, што конкурс «Мастацтва кнігі» сёлета быў асветлены зоркай Францыска Скарыны. Да 500-годдзя беларускага кнігадрукавання тут прадстаўлена намінацыя «Першадрук». Яе пераможца стала кніга Анатоля Цітова «Шляхамі Францыска Скарыны», што пабачыла свет у выдавецтве «Народная асвета». У гэтай жа намінацыі адзначаны

Фота: Наталія БУЖАК.

адразу два праекты «Беларускай Энцыклапедыі імя Петруся Броўкі». Так, дыплом I ступені атрымала **трохтомная дзіцячая энцыклапедыя пра першадрукара**, падрыхтаваная намеснікам дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі, кандыдатам культуралогіі Алесем Сушам, а спецыяльны дыплом прысуджаны кнізе «**Спірыдон Собаль і вытокі магільскага кнігадруку**». Не застаўся без увагі і праект выдавецтва «Мастацкая літаратура» «**Францыск Скарына. Са слаўнага горада Полацка**» — ён атрымаў дыплом II ступені.

Тэма 500-годдзя беларускага кнігадрукавання прагучала і ў намінацыі «Садружнасць», дзе адзначаюць

на лепшыя сумесныя выдавецкія праекты ў межах СНД. Тут пераможца стала кніга Алеся Сушы «**Францыск Скарына — чалавек свету**».

Заўважыла кампетэнтнае журы і кнігі, што пабачылі свет у Выдавецкім доме «Звязда». Дыплом I ступені ў намінацыі «Літ-фармат», дзе адзначаюцца найпрыгажэйшыя літаратурна-мастацкія выданні, атрымала кніга Міколы Мятліцкага «**Скарб бяздонны**», а ў намінацыі «Арт-кніга» — за найлепшы выдавецкі праект па мастацтве — дыплом II ступені прысуджаны альбому «**Рукою майстра. Творчасць мастакоў Міншчыны**».

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

■ Запашальнік

ПАЗМАГАЦА ЗА МАРУ

Беларускія тэнісісткі дэбютуюць у Сусветнай групе Кубка Федэрацыі

Матч самага прэстыжнага каманднага турніру Беларусь — Нідэрланды прымае Мінск. Для гэтага «Чыжоўка-Арэна» ўжо тыздзень як пераўвасобілася з льдавой пляцоўкі ў тэнісны kort. У якасці пакрыцця беларуская каманда выбрала хард, таму матчы чакаюцца хуткімі і, спадзяёмся, стануць пераможнымі для нашай каманды.

Тэнісісткі Беларусі і Галанды ў рамках Кубка Федэрацыі сустракаліся тройчы, але не ў Сусветнай групе, а рангам ніжэй. Усе гэтыя сустрэчы скончыліся паражэннем нашых дзяўчат. Апошняе рандэву адбылося не так даўно — у 2014 годзе. Пасля гэтага нашы сапернікі пачалі паступальны рух уверх і ўжо ў мінулым сезоне галандкі зрабілі сапраўдны сюрпрыз, абыграўшы зборную Расіі ў першым крузе. У 2016 годзе ў іх наогул атрымалася дабрацца да паўфіналу Сусветнай групы, але там тэнісісткі з Нідэрландаў саступілі французжанкам.

— За час, які прайшоў пасля нашай апошняй сустрэчы, шмат чаго магло змяніцца — можна было ўвайсці ў топ-50 або нават выпасці за межы топ-200. Да кожнага матча трэба падыходзіць асобна. Тут ужо іншая атмасфера, тут мы гуляем за выхад у топ-4. Гэта будзе супрацьстаянне толькі дзвюх камандаў, а тады матч праходзіў у больш нізкай зоне і Галандыя была ўжо чацвёртай зборнай, супраць якой мы гулялі, — расказвае Вольга ГАВАРЦОВА.

Расклад турніру:

11 лютага (субота), 11.40 — цырымонія адкрыцця матча, пасля якой адбудуцца дзве адзіночныя сустрэчы;
12 лютага (нядзеля), 10.45 — дзве адзіночныя сустрэчы і парны матч.

Перад дамашнім матчам зборная Беларусі знаходзіцца на 8-м месцы ў камандным рэйтынг, Нідэрланды — на 5-й пазіцыі. У складзе гэсцей няма зорак, але ўсе тэнісісткі добрага ўзроўню, у Мінск прыехалі — Кікі Бертэнс, Сіндзі Бёрхер, Аранча Рас і Міхаэла Крайчык. Капітан каманды — славуці тэнісіст Паўль Хархёйс (былая першая ракетка свету ў парным разрадзе).

Наш квартэт выглядае так: Аляксандра Сасновіч, Вольга Гаварцова, Арына Сабаленка і Вера Лапка. Не хапае «kozyра», які дапамог бы вывесці каманду ў эліту. Маладая мама Вікторыя Азаранка будзе хварэць за беларускіх дзяўчат на адлегласці.

Адзначым, што нашы спартсменкі ўпершыню гуляюць на такім высокім узроўні — у Сусветнай групе Кубка Федэрацыі. Нагадаем, туды яны трапілі, абыграўшы не каго-небудзь, а саміх расіянак. І, вядома, цяпер каманда Эдуарда Дуброва зробіць усё, каб пазмагацца за сваю мару і працягнуць удзел у турніры.

— Падрыхтоўка да гэтай сустрэчы пачалася на наступны ж дзень пасля таго, як мы перамаглі каманду Расіі. Бо тады ўжо ведалі, хто наш будучы сапернік. Гульцы індывідуальна ездзілі на свае турніры, мая ж задача заключалася ў тым, каб адсочваць іх вынікі. І ўсё было паспяхова — у рэйтынгу ўсе паволі падымаліся. Пасля Australian Open мы пачалі рыхтавацца ў Мінску. Дзейнічалі па плане, аб'ём работы быў вельмі вялікі. Усе трэніраваліся з поўнай аддачай, але не забывалі і адпачываць. Лічу, што мы можам выступіць вельмі годна на гэтым турніры. Усе гараць жаданнем зрабіць падарунак сабе і ў першую чаргу народу, — адзначае капітан нашай зборнай Эдуард ДУБРОЎ.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

■ Здаренне

Затрыманы чарговы «тэрарыст»

Небяспечныя жарты ў метро

На сталічнай станцыі метро «Пятроўшчына» зноў пажартавалі пра бомбу. Вырашаецца пытанне аб завядзенні крымінальнай справы.

Па інфармацыі УУС па ахове Мінскага метрапалітэна, мужчына, праходзячы працэдуру дагляду, паведамаў, што ў яго ў сумцы бомба. Выбуховага прыстасавання не аказалася, а мужчына, як высветлілася, «проста пажартаваў». «Кожны раз, расказваючы пра такія факты, мы заклікаем грамадзян ставіцца сур'ёзна да падобных заяў і думаць пра наступствы», звярнуліся праваахоўнікі да жыхароў і

гэсцей горада. За 2016 год зарэгістравана 11 злачынстваў — заведама лжывых паведамленняў аб небяспецы. «Мы чарговы раз нагадваем, што кожнае такое паведамленне, якое праяўляецца ў дзеяннях, што ствараюць небяспеку для жыцця і здароўя грамадзян, альбо прычынены шкоды ў буйным памеры альбо іншых цяжкіх наступствах кваліфікуюцца як злачынства, прадугледжанае артыкулам 340 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь».

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Не абмініце

ЛЕГЕНДЫ, ВЫШЫЎКА І ЭЛА З ФІНЛЯНДЫ

Топ-5 кніжных навінак ад беларускіх выдаўцоў

Новенькія, яскравыя, яны яшчэ пахнуць друкарскай фарбай, але ўжо гатовыя заняць свае месцы на паліцах хатніх бібліятэк, быць падаранымі сябрам, родным, у цэлым аматарам кнігі. Ужо стала добрай традыцыяй для беларускіх выдаўцоў менавіта падчас Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу прадстаўляць самыя новыя і актуальныя праекты. Карэспандэнт «Звязды» ўзяў іншыя навінак прыкмеціла залатую пядэрку кнігі, з якімі, на яе думку, абавязкова павінен пазнаёміцца і беларускі чытач.

Янка Купала. Для тых, якіх люблю. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2017.

Сёлета, у год 135-га юбілею песняра, упэўнена, нас чакае яшчэ мноства кніжных прэм'ер — выданняў, так ці інакш звязаных з жыццём і творчасцю аднаго з пачынальнікаў беларускай літаратуры. Але думаецца, менавіта гэтая кніга, з'яўляючыся першай святочнай ластаўкай, так і застаецца адным з найярчэйшых праектаў. Пад вокладкай выдання ўкладальнік Віктар Шніп сабраў успаміны пра Янку Купала, напісаныя сястрой, пляменніцай класіка, яго паплечнікамі, сябрамі і вучнямі. Паэтычную частку кнігі складаюць выбраныя праграмныя творы Купалы, паэмы «Бандароўна», «Курган», «Магіла льва», «Яна і я». Таксама тут можна знайсці г'есу «Паўлінка». Варта падкрэсліць, што выданне багата аздобленае архіўнымі і сучаснымі фотаздымкамі.

Настасся Глушко, Настасся Ярмалінская. Традыцыйная беларуская вышыўка. — Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017.

Гэта не проста кніга. Ды і, па вялікім рахунку, — зусім не кніга. Альбом, складзены з асобных паптовак незвычайнага фармату, прадстаўляе традыцыйныя беларускія ўзоры для вышыўкі, падае схемы для вышивання, дае парадны майстрыхам. Тут сабраны выявы аўтэнтычных тэкстыльных вырабаў з калекцыі Студэнцкага этнаграфічнага таварыства. Гэтая маладзёжная грамадская арганізацыя (дарэчы, акрэдытаваная пры ЮНЕСКА) ужо больш як 20 гадоў ладзіць экспедыцыі ў розныя рэгіёны Беларусі, акрамя фальклору збіраючы прадметы побыту, тэкстыльныя рэчы, рамесніцкія прылады. Аўтары выдання — вопытныя майстрыхі і даследчыцы, гатовыя падзяліцца сваім досведам з усімі аматарамі традыцыйнай беларускай культуры.

Мікола Мятліцкі. Скарб бяздонны. — Мінск: Звязда, 2016.

Беларускія легенды і паданні пра паходжанне гарадоў, вёсак, рэк і азёр — сапраўды бяздонная крыніца натхнення для творчага чалавека. Вось і вядомы паэт, перакладчык, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі Мікола Мятліцкі настолькі захапіўся вандроўкамі ў далёкую мінуўшчыну беларускай зямлі, што напісаў цэлую кнігу. Героямі яго паэтычных легендаў і паданняў становяцца і сапраўдныя гістарычныя асобы, і персанажы, якія маглі жыць тут шмат стагоддзяў таму. Мы даведаемся пра паходжанне Крэва, легенду загадкавага Лоскага замка, прачытаем пра красуню Віліяну і яшчэ раз прыгадаем паданне пра Нёман і Лошу. Яшчэ больш казачным і чароўным выданне робяць ілюстрацыі Ігара Гардзіёнкі.

Людміла Рублеўская. Дагератып. — Мінск: Янушкевіч, 2017.

Сцвярджаючы, што нашы сучаснікі не чытаюць папяровых кніг, можна супрацьпаставіць адразу некалькі яскравых навінак апошняга часу, якія здолелі пабачыць свет менавіта дзякуючы фінансавай падтрымцы публікі. Напрыклад, нашумелы дзённік Андрэя Горвата «Радзіва «Прудок», выдадзены з дапамогай краўдфандынгавай кампаніі, стаў сапраўднай сенсацияй. Выданне беларускамоўнага перакладу «Караліны» Ніла Геймана таксама падтрымалі чытачы. І вось — новы кніжны праект, якому беларусы адпачатку паставілі моцную «10». У рамана «Дагератып» Людміла Рублеўская абяцае шмат загадак і таямніц. Нас чакае вандроўка ў мінуўшчыну і знаёмства з «праклятай» фотакалекцыяй.

Ціма Парвела. Эла і сябры. Пераклад з фінскай Алены Казловай. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2017.

Часам самыя звычайныя рэчы дапытлівым школьнікам (асабліва першакласнікам) падаюцца загадкавымі, нават падазроннымі. Вось і ліст, які атрымлівае іх настаўнік і пасля якога становіцца няўважлівым, непатрабавальным і нават аб'якавым да сваіх вучняў, Эла і сябры лічаць пасланнем ад шантажыста. Далей — болей. Шпіёнскія гульні, тэлефонныя званкі і нават падмена чамаданаў: сябры мяркуюць, што ў ім настаўнік нясе шынтажысту грошы... Гэтая кніга палюбілася ўжо многім чытачам у розных краінах свету. Дарэчы, для кожнага з перакладных выданняў мастакі рыхтуюць новыя ілюстрацыі, якія лепш адпавядаюць культуры краіны. І, як прызнаўся сам аўтар (дарэчы, ён стаў гоцем Мінскай кніжнай выстаўкі-кірмашу), малюнкi для беларускай кнігі — а яны пазычаныя з літоўскай — яму самому падаюцца найбольш.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

ПАСПЕЦЬ ЗА ПЯЦЬ ДЗЁН

Што паглядзець замежніку ў нашай краіне

Зайтра ўступае ў сілу Указ Прэзідэнта №8 «Аб устанавленні бязвізавага парадку ўезду і выезду замежных грамадзян». «Звязда» апытала замежных дыпламатаў, якія працуюць у нашай краіне

ПОГЛЯД ЗВОНКУ

Пасол Швецыі ў Беларусі Марцін ОБЕРГ параіў сваім суайчыннікам наведаць Белавежскую пушчу. «Па-першае, шведы любяць прыроду, а па-другое, у Швецыі няма зуброў», — адзначыў пасол. Акрамя таго, варта адправіцца ў Мірскі замак. «Чаму? Гэта адзін з самых важных архітэктурна-гістарычных беларускіх аб'ектаў. Таксама з пачатку лета і да канца турыстычнага сезону ў гэтым замку будзе праводзіцца сумесная беларуска-шведская выстава. На ёй можна ўбачыць трафеі шведаў, вывезеныя з тэрыторыі Беларусі падчас Паўночных войнаў. І вось упершыню яны вернуцца ў вашу краіну». Па словах пасла, гэтыя экспанаты выстаўляюцца ў Музеі арміі ў Стакгольме, а зусім хутка іх змогуць убачыць і беларусы.

Майкл МАРГУЛІС, ганаровы консул Рэспублікі Беларусь у штаце Фларыда (ЗША), выдавец часопіса «US-Belarus Observer»: — Амерыканцу ў гэтым плане цікава тое, пра што мы пішам у нашым часопісе пастаянна. Гэта і беларускія лясы, і паляўнічы турызм, агратурызм, медыцынскі турызм... Нераўнадушныя яны і да гісторыка-культурнай спадчыны, але трэба разумець, што амерыканцу, як, відаць,

і іншаму турысту, цікава ў першую чаргу тое, чаго ён не зможа ўбачыць, паспрабаваць у сваёй краіне — у нашым выпадку Злучаных Штатах.

Аляксандр ПЯТРОЎСкі, афіцэр па міграцыйных пытаннях, прадстаўнік Міністэрства ўнутраных спраў Латвіі ў Пасольстве Латвійскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь, адзначыў, што яму асабліва вельмі падабаецца Мінск.

— На што раю звярнуць увагу калегам, латышскім турыстам у Мінску? Па-першае, на архітэктур. Такі адмысловы савецкі мадэрнізм, адрозны ад той жа Масквы, захавалася савецкая атрыбутыка. Па-другое, цікавасць уяўляе і сучасная архітэктурна-беларуска-сталіцы. Яна высокага ўзроўню ў параўнанні нават з еўрапейскімі краінамі.

Я таксама скажаў бы, што падарожжа ў Беларусь будзе цікавым у першую чаргу для маіх суайчыннікаў сталага ўзросту, тых, хто памятае Савецкі Саюз. Ім прыйдзецца даспадобы і музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, і Лінія Сталіна.

Добра будзе пазнаёміцца і з аб'ектамі, што звязаны з захаваннем нацыянальнай культуры, яе здабыткаў. Гэта і музей у Азярцы, і Дудуткі. Калі будзе больш часу, то трэба наведаць

або неаднойчы тут бывалі, што б яны парэкамендавалі паглядзець сваім суайчыннікам у Беларусі. З такім жа пытаннем мы звярнуліся і да беларускіх знаўцаў свайго краю.

Белавежскую пушчу, Аўгустоўскі канал, Браслаўскія азёры... Апошнія, дарэчы, выдатны варыянт адпачынку на прыродзе па добрай цане.

Нельга забывацца і пра нацыянальную кухню — ёй можна прысвяціць некалькі дзён! Добрыя ў Беларусі спартыўныя аб'екты...

Асобна скажу пра выдатна развітую дарожную інфраструктуру. Усю Беларусь пры жаданні можна аб'ехаць за тры пяць дзён! Людзі тут добра ставяцца да замежнікаў, ды і руская мова зразумелая нашым старэйшым суайчыннікам, якія родам з СССР.

А вось **Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Румыніі ў Беларусі**

Віарэл МАШАНУ лічыць, што ўсе беларускія славутасці будзе складана аб'ехаць за пяць «бязвізавых» дзён.

— Славутасцяў у Беларусі нашмат больш, чым можа быць ахоплены за пяць дзён знаходжання ў краіне. Акрамя Мінска і яго аколiц (Сула, Дудуткі, Ракаў, Смілавічы), трэба абавязкова паглядзець Мірскі і Нясвіжскі замкі. Па дарозе ў Брэст ці Гродна, трэба заехаць у Навагрудак, Ружаны і Пружаны. Полацк, Віцебск (асабліва падчас Славянскага базару), Орша, Мсціслаў могуць стаць іншай часткай паездкі. Хто любіць прыроду, павінен наведаць Нарачанскі, Налібоцкі і Бярэзінскі нацыянальныя паркі.

Мігель Мантаньес ВІДАЛЬ, ганаровы віцэ-консул Рэспублікі Перу ў Рэспубліцы Беларусь, у першую чаргу раіў бы сваім суайчыннікам наведаць нашы музеі: Нацыянальны мастацкі, музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

— Увогуле мне вельмі падабаецца Мінск, іншыя беларускія гарады, такія як Гродна, Брэст. Тут шмат што можна паказаць суайчыннікам.

Цікава перуанцам будзе паглядзець на Нацыянальную бібліятэку, пабываць у ёй унутры. У нас у Перу няма зуброў, таму маім суайчыннікам было б цікава паглядзець на гэтых магутных звяроў.

ПОГЛЯД ЗНУТРЫ

Рыгор БЫСЮК, дырэктар мемуарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой»:

— На Брэстчыне шмат мясцін, з якімі цікава будзе пазнаёміцца замежнаму турысту. Гэта, вядома, Белавежская пушча з яе ўнікальнай прыродай, таксама палац Сапегаў у Ружанах, непаўторны Пружанскі палацкік. Музей-сядзіба Тадэвуша Касцюшкі ў Івацэвіцкім раёне і музейны комплекс Напалеона Орды на Іванаўшчыне стануць прыцягальнымі для таго, хто цікавіцца асобамі, знакамітымі ў многіх краінах свету. Можна, несумненна, паехаць у Пінск, сталіцу Палесся, наведаць яго музеі, касцёлы, знакамiты кляштар французсканцаў.

А ў Брэсце надвечоркам абавязкова трэба зайсці на пешаходную вуліцу Савецкую, дачакацца, пакуль ліхтаршчык запаліць святло. Кажуць, пры гэтым можна загадаць жаданне. Ну і ніводзін турыст не мінае наш знакавы аб'ект — Брэсцкую крэпасць. Музей абароны, экспазіцыю «Музей вайны — тэрыторыя міру», музей фартыфікацыйных пабудоваў старой крэпасці «5-ы форт» наведаль летась прыкладна 400 тысяч турыстаў. Мы гатовы прыняць і мільён гасцей.

Георгій МАЛІНОЎСкі, дырэктар Магілёўскага дзяржаўнага прафесійнага агралесатэхнічнага каледжа імя К. Арлоўскага:

— Тыя, хто наведваюць Магілёў, і, у прыватнасці, наш заасад, не пашкадуюць. Ад стасункаў са светам жыўёл яны атрымаюць шмат прыемных эмоцый. Статак плямістых аленяў, ланяў, зуброў, асобныя вальеры для драпежнікаў, капітных — тут створаны ўсе ўмовы, каб звяры адчувалі сябе, як на прыродзе. Каб было цікавей за імі назіраць, мы стварылі сваё сафары. У глыб лесу пракладзена невялікая чыгуначная дарога, па якой можна падарожнічаць у спецыяльна зробленым міні-цягніку. З вокнаў адкрываецца маляўнічы від на прыгожыя лясныя пейзажы з тэатральнымі насельнікамі. Спатрэбіцца

як мінімум паўдня, каб азнаёміцца з усімі куточкамі заасада.

На тэрыторыі каледжа ёсць таксама ўнікальная ваенная экспазіцыя.

Нашым гасцям не трэба будзе думаць і пра тое, дзе спыніцца, каб пераначаваць. На тэрыторыі каледжа знаходзіцца вельмі камфартная бельная гасцініца з двухмеснымі нумарамі з усімі выгодамі. Да паслуг турыстаў — атлетычная зала, інтэрнэт-клуб. Так што расчараваныя яны не будуць.

Тацяна ШОДА, галоўны захавальнік фондаў музея Гомельскага палацава-паркавага ансамбля:

— Абавязкова трэба пабачыць наш палацава-паркавы ансамбль — візітоўку абласнога цэнтра. У любую пару года наш парк прыцягальны, нашы вавёркі будуць карміцца ў вас з рук, а з вясны лебедзі ў сажалцы парадуюць сваёй вытанчанасцю. У музеі, які на тэрыторыі ансамбля, ёсць ікона Маці Божай Смаленскай. Такі іканаграфічны сюжэт вельмі рэдкі на постсавецкай прасторы. Аналагічных толькі тры, у тым ліку ў Эрмітажы. У нас знаходзіцца ўнікальныя дакументы і рэчы са збору ўладальнікаў гомельскага маэнтка і вельмі вядомы Чонкаўскі скарб.

Гомельскі музей ваеннай славы таксама трэба наведаць абавязкова. Турысты, якія прыязджаюць з-за мяжы, заўсёды кажуць, што такія экспазіцыі вельмі патрэбны, бо яны раскажваюць гісторыю адной з найбуйнейшых трагедый XX стагоддзя. Заўсёды ўражваюць сапраўдныя ўзоры ваеннай тэхнікі на пляцоўцы пад адкрытым небам. У музеі крыміналістыкі вам раскажучь пра тое, што пісьменнікі льф і Пятроў знайшлі правобраз Астапа Бендэра на прыкладзе адной з гісторый, якая адбылася ў Гомелі ў 1920-я гады.

Музей фарсіравання Дняпра ў Лоеве сведчыць аб адной з самых жорсткіх старонак Вялікай Айчыннай. Гітлер казаў, што хутчэй Днепр пацячэ назад, чым рускія яго возьмуць. А яны

Браслаўскія азёры.

яго ўзялі цаной найвялікшых чалавечых страт. Напэўна, многія турысты, якія прыязджаюць на Гомельшчыну, зробіць адкрыццё, што план «Барбароса» быў пахаваны на нашай беларускай зямлі, тут адбываліся асноўныя бітвы Вялікай Айчыннай.

Архімандрый АМВРОСІЙ (Шаўцоў) — намеснік Гомельскага Свята-Мікольскага мужчынскага манастыра.

— Мне здаецца, замежнікам абавязкова трэба наведаць наш знакаміты Веткаўскі музей стараабрадніцтва і беларускіх традыцый, дзе знаходзіцца ўнікальная калекцыя старажытных ікон.

Цікава будзе пабываць у старажытным Тураве і пакланіцца яго знакамітым крыжам. Кажуць, што дзясяткі каменных крыжоў у Тураве прыплылі з Кіева па Дняпры і Грыпці — супраць цяжэння. А два растуць з-пад зямлі на Барысаглебскіх могілках. Там жа застаўся падмурак найбуйнейшай царквы, пабудаванай у XII стагоддзі і разбуранай землятрэсам.

У Карму Добрушкага раёна паломнікам абавязкова трэба з'ездзіць, каб пакланіцца мошчам святога Іаана Кармянскага. Я параіў бы наведаць вёску Юравічы ў Калінкавіцкім раёне, заснаваную ў X стагоддзі. Там знаходзіцца стаянка першабытнага чалавека і Свята-Раства-Багародзічны мужчынскі манастыр. Цудатворны абраз Юравіцкай іконы Божай Маці (Літасцавай), які там захоўваецца з 1630 года, ушаноўваецца праваслаўнымі і католікамі. У нас на Гомельшчыне ёсць некалькі прыгожых крыніц, дзе верхні атрымліваюць вылячэнне: Казанскай іконы Божай Маці ў Го-

мелі, у вёсцы Чорнае Рагачоўскага раёна, у Новай Гуце, у Пакалюбічах, у Сверхыне...

І безумоўна, усіх прываблівае непаўторная прырода Беларусі, яе азёры, рэкі і балоты. Тут жа на Палессі шмат грыбоў і ягад. Мне вельмі падабаецца месца на Лоеўшчыне, дзе воды Сожа ўліваюцца ў магутны Днепр.

Вітольд ІВАНОЎСкі, гродзенскі краязнаўца:

— Аматы рэлігійнага турызму могуць убачыць у Гродне храмы многіх канфесій. Усе яны дзейнічаюць. Гэта вельмі талерантны горад.

Па-першае, самая старажытная ў Беларусі і Усходняй Еўропе праваслаўная царква Барыса і Глеба, ці Каложская, якая дайшла з XII стагоддзя. Адзінае, што пашкодзіла яе, — гэта паводка на Нёмане ў 1863 годзе. Але царква дзейнічае і даступная для турыстаў.

Па-другое, каталіцкі Фарны касцёл, ці сабор Святога Францыска Ксав'ерыя, уражвае самым вялікім у Еўропе драўляным алтаром вышыняй 22 м.

Знакамiтая харальная сінагога — адзіная ў Беларусі. Хоць яе фасад

дабудаваны пазней, але малельная зала захавалася з XIV стагоддзя, тут створаны музей гродзенскага яўрэйства. Таксама ў Гродне знаходзіцца адзіная ў Беларусі лютэранская кірха, дзе не толькі праходзяць службы, але і адбываюцца канцэрты арганнай музыкі. На іх выступаюць музыканты з розных краін свету.

У Гродне ёсць унікальныя аб'екты, якія захаваліся з часоў Першай сусветнай вайны. Гэта знакамiтыя фарты, усяго іх было 13, але ўсе яны былі зруйнаваны, за выключэннем некалькіх. Цалкам дайшоў да нас галоўны форт, які наведаў расійскі імператар Мікалай II са сваёй сям'яй.

У турыстычны маршрут уключаюць яшчэ адзін форт, які таксама захаваўся ў добрым стане. Па дарозе да форта можна зрабіць прыпынак у былым маэнтку графа Тызенгаўза, які быў у Польскім каралеўстве міністрам фінансаў, а пасля гродзенскім старостам. Былы комплекс адноўлены ў адпаведнасці з яго гістарычным абліччам. Цяпер тут можна зрабіць прыпынак, адпачыць, для турыста створаны добрыя ўмовы. Дарэчы, прыклад узнаўлення старажытнага комплексу цалкам — з'ява даволі рэдкая, як у Беларусі, так і ў Еўропе.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ, lukashevich@vziazda.by
Святлана ЯСКЕВІЧ, yackevich@vziazda.by
Налі ЗІГУЛЯ, zigulya@vziazda.by
Ірына АСТАШКЕВІЧ, astashkevich@vziazda.by
Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@vziazda.by
Маргарыта УШКЕВІЧ.

У ТЭМУ: 3 26 кастрычніка 2016 года замежныя турысты могуць наведаць Гродна і частку раёна без візы. Гэта тэрыторыя аб'яднана агульнай назвай — парк «Аўгустоўскі канал». У бязвізавай зоне замежныя турысты можа знаходзіцца да 5 сутак. За гэты час новыя ўмовы скарыстаюць 3,5 тысячы замежнікаў.

КАБ НЕ КАЛОЛА ВОЧЫ

Чым скончыцца барацьба са школьнымі паборамі?

Бацькоўскім камітэтам ва ўстановах адукацыі афіцыйна забаранілі збіраць грошы. Міністэрства адукацыі апублікавала дзве паставы, якія размяжоўваюць функцыі папячыцельскага савета і бацькоўскага камітэта школы. З іх вынікае, што наяўныя сродкі цяпер знаходзяцца па-за законам. Пункт, у якім пералічваюцца кампетэнцыі бацькоўскага камітэта ўстановаў адукацыі, быў дапоўнены фразай «за выключэннем пытанняў, якія датычацца прыцягнення грашовых сродкаў для забеспячэння дзейнасці ўстаноў адукацыі».

У галоўным адукацыйным ведамстве тлумачаць: калі бацькі пажадаюць пералічыць сродкі школе, яны могуць зрабіць гэта добраахвотна і толькі праз банк. Трэба заўважыць, што гэта ўжо не першая спроба спыніць хвалю абурэння з боку бацькоў, у якіх нават згадванне пра чарговую порцыю добраахвотна-прымусовых ахвяраванняў на патрэбы класа ці школы выклікае лёгкую істэрыку. Невыпадкава па сеціве гуляе шмат анекдотаў на гэту тэму накітал: «У дзіцяці ў школе першы бацькоўскі сход. Усіх папрасілі абавязкова ўзяць з сабой пашпарт. Напэўна, будучы адрасу афармляць крэдыт на другі клас...»

Бацькоўская праўда

— Больш не магу пра гэта чуць, — прызнаецца мне маці шасцікласніцы, якая чатыры гады ўзначальвала бацькоўскі камітэт у класе. — Цэлы год пасля таго, як выйшла з бацькоўскага камітэта, захоувала ўсе квітанцыі і чэкі, каб у любы момант адказаць на пытанні, якія маглі ўзнікнуць у іншых бацькоў. Сама настойвала на тым, каб усе мае фінансавыя аперацыі кантраляваліся. У пэўным сэнсе нам пашанцавала: покуль школа — новая, грошай на сур'ёзны ремонт ці замену вокнаў збіраць не даводзілася. З апошніх агучаных патрэб, якія бацькі павінны закрыць за ўласныя сродкі, — набыццё ў кабінет тэлевізара (па 30 рублёў з вучня), замена святільнікаў, якія занадта хутка перагараюць, і ахоўныя экраны на батарэі — быццам бы гэта патрабаванне санстанцыі. Але калі былі ўведзены новыя санітарныя нормы, то, напэўна, іх выкананне — усё ж такі галаўны боль школы ці ўпраўлення адукацыі, а не бацькоў. Мы так настаўніцы і заявілі. Акрамя таго, з кожнага вучня ў школе збіраюць па 2 рублі на азеляненне школы. Прашу заўважыць, што збіраюць кожны год! Але батанічнага сада вакол школы мы не назіраем.

— Перад нашым бацькоўскім камітэтам паставілі задачу — адрамантаваць у канцы навучальнага года клас, — расказвае маці вучаніцы мінскай гімназіі. — Заявілі, што шпалеры — гэта ўжо ўчарашні дзень, цяпер сцены фарбуюць (зверху — адным колерам, знізу — іншым). Прычым ніжную частку сцяны трэба будзе пакрыць яшчэ і лакам, каб дзеці фарбу нагамі не сціралі. Бацькі павінны паклапаціцца і пра тое, каб наняць брыгаду прафесіяналаў. Але самае дзіўнае, што ў наступным навучальным годзе нашы дзеці павінны перайсці ў іншы класны пакой. На лагічнае пытанне, а для каго ў такім разе мы будзем рабіць ремонт, пачулі ў адказ: «Не хвалюіцеся, тое памяшканне адрамантуюць іншыя бацькі...» Спадзяёмся, што пасля ўвядзення новага парадку прыцягнення сродкаў на патрэбы школы

хоць бы пошукам будаўнічай брыгады нам займацца ўжо не давядзецца.

— Для мяне тэма пабораў вельмі непрыемная. Не магу пра гэта казаць спакойна, — адрасу папярэджвае чарговы суразмоўнік. — Грошы я амаль ніколі не здаю. Аднак рабіў ремонт, фатаграфавалі дзяцей на карту вучня, вешаў тэлевізар, раблю выпускны альбом. Калі прапаноўвалі апошні раз здаць грошы на ремонт (матэрыялы плюс работа), прапанаваў зрабіць яго ўласнымі сіламі. І ў выніку зрабіў. Ніхто мне не дапамагаў. На тэлевізар, як вы ўжо зразумелі, грошы ў класе таксама збіралі. Відаць па ўсім, гэта абавязковы для ўсіх бацькоў і ўстаноў адукацыі «пункт праграмы»...

— Сумняваюся, што хтосьці адменіць у нашай гімназіі прымусова-добраахвотна ахвяраванні ў памеры адной базавай чатыры разы на год, — кажа яшчэ адна прадстаўніца бацькоўскай грамадскасці. — Калі пералічэнні і насамрэч добраахвотныя, то навошта мы прадстаўляем класнаму кіраўніку квітанцыі аб пералічаных грашах? Прычым дакладна ведаю, што не ўсе бацькі пералічваюць сродкі ў папячыцельскі савет. Ці адбіваецца гэта нейкім чынам на іх дзеянне? Шчыра скажу, што не заўважала. А вось калі мы ў класе вырашылі сабраць грошы, каб памяншаць у кабінете вокны на шклопакеты, бо ўсе дарослыя стаміліся іх кожную восень заклеіваць, то ніхто не адмовіўся, бо было зразумела, што гэта мы робім для сваіх дзяцей. А куды ідуць сродкі, пералічаныя ў папячыцельскі савет, нам не паведамляюць...

На іншым баку барыкады

У настаўнікаў і кіраўнікоў устаноў адукацыі — свая праўда. Галоўны аргумент — мы да сабраных грошай не дакранаем. Бацькі могуць вырашыць што пажадаюць — іх не спыніш. Падарункі дзецям, салодкія сталы, збор грошай на дарэгія экскурсіі, выпускныя вечары, фотаальбомы, відэаздымкі... І заўсёды знойдзецца якая-небудзь незадаволеная маці, якая паскардзіцца ва ўпраўленне адукацыі, міністэрства (ці, яшчэ горш, — у газету) на паборы...

— Бацькоўскі камітэт павінен займацца не ўмацаваннем матэрыяльнай базы, а прафарынтацыйнай работай, дапамагаць педагогам арганізоўваць выхаваўчыя мерапрыемствы, а тое, што якая-небудзь Мар'я Пятроўна няправільна зразумела ці перавысіла свае пайнамотчы, гэта недапрацоўка класнага кіраўніка, — давялося пачуць ад прадстаўніцы адміністрацыі школы. — Збіраюць грошы ў школе? Яны ж не настаўніку іх збіраюць... Праблема ў тым, што некаторыя з бацькоў нярэдка занадта настойліва гэта робяць па прынцыпе «я здаў, і ты павінен».

А яшчэ «някемліваму журналісту» даходліва растлумачылі, што фонд папячыцельскага савета школы фарміруецца... са спонсарскіх сродкаў. Цікаўлюся: «А хто выступае ў ролі спонсара гімназіі ці школы? Можна, нейкія прадпрыемствы ці арганізацыі?» Высвятляецца, што знайскі зможных шэфоў нават у сталіцы праблематычна, не кажучы ўжо пра рэгіёны. Таму асноўная крыніца спонсарскай дапамогі — даходы бацькоў.

Абмяркоўваюць збор грошай на рамонтны ў школе, набыццё жалюзі, новых дзвярэй, сантэхнікі, штогадовае абнаўленне навагодняга інтэр'ера (штучныя ёлкі, гірлянды, ёлачныя ўпрыгажэнні), азеляненне тэрыторыі, усталяванне электронных прапускных сістэм і г. д., і да т. п. педагогі і кіраўнікі не настроеныя. Ніхто не хоча прызнаваць і той факт, што перад бацькамі новаспечаных пяцікласнікаў-гімназістаў адрасу ставяць (будзем спадзявацца, што гэта ўжо ў мінулым часе) шэраг задач па ўмацаванні матэрыяльна-тэхнічнай і вучэбнай базы, быццам бы падкрэсліваючы такім чынам сваю «элітарнасць». «Калі ў гімназіі ствараюцца ўсе ўмовы для навучання, то нам гэтых грошай не шкада, — канстатавала адна сям'я. — Калі ж фінансы не дазваляюць, то бацькі шукаюць гімназію з меншым «прайскуртантам» або аддаюць дзіця ў звычайную школу. Мы цудоўна разумелі, калі рабілі выбар на карысць гімназіі, чаго ад нас чакае кіраўніцтва. Педагогі — толькі іх рупар...»

ОАО «Управление механизации №91»

извещает своих акционеров, что очередное собрание акционеров состоится 10 марта 2017 года в 10 часов по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11.

Регистрация участников начинается с 08 часов 45 минут по предъявлению документа, удостоверяющего личность.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об итогах работы финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2016 году и основных направлениях деятельности Общества на 2016 год.
- Утверждение годового бухгалтерского отчета, баланса Общества и направлений использования чистой прибыли за 2016 год.
- Утверждение дивидендов за 2016 год.
- Утверждение порядка распределения прибыли, оставшейся в распоряжении предприятия за 2016 год. О направлениях использования чистой прибыли в Обществе в 2017 году.
- О работе наблюдательного совета и ревизионной комиссии в 2016 году.
- Утверждение условий материального вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Тел. 8(017) 203-65-80

УНП 100055130 Наблюдательный совет ОАО «Управление механизации №91».

Фота Марыны БЕГУНОВАЙ.

Ніякага прымусу?

А вось тут вельмі хочацца паспрачацца. Як здарылася, што адным з крытэрыяў адбору ў гімназіі стала заможнасць бацькоў, а дакладней іх гатоўнасць аказваць спонсарскую дапамогу? Пра якую ўсеагульную даступнасць адукацыі і справядлівасць конкурснага адбору можа ісці ў такім выпадку размова? Прычым усе добра ведаюць: праблема школьных пабораў у найбольшай ступені актуальная для сям'яў мінскіх школьнікаў. Можна, таму што і гімназіі ў сталіцы апошнімі гадамі раслі як грыбы пасля дажджу, а вось звычайную школу побач з домам яшчэ трэба пашукаць? Дарэчы, з рэгіёнаў скаргі даносяцца значна радзей.

І заўсёды знойдзецца якая-небудзь незадаволеная маці, якая паскардзіцца ва ўпраўленне адукацыі, міністэрства (ці, яшчэ горш, — у газету) на паборы...

— У нас заўсёды грошы збіраў бацькоўскі камітэт школы, у які ўваходзілі каля 40 чалавек — па прадстаўніку ад кожнага класа, — канстатуе дырэктар адной са школ у раённым цэнтры. — Разам з адміністрацыяй мы штогод складалі план падрыхтоўкі да наступнага навучальнага года і падлічвалі, якія будаўнічыя матэрыялы могуць спатрэбіцца. Выносілі прапановы на абмеркаванне бацькоўскага камітэта школы. Усё зноў падлічвалася плюс закладвалася пэўная сума на паперу, пітную ваду, вадкае мыла на ўсіх. Потым сума дзелялася з разліку на аднаго вучня. Адрасу скажу, што палку мы не перагіналі. Вокны за бацькоўскія грошы не мянялі, камп'ютары не набывалі — толькі тое-сёе падфарбаваць, паклеіць, адрамантаваць. Далей бацькоўскі камітэт збіраў грошы і пералічаў іх на дабрачынны рахунак з пазнакай «на паляпшэнне матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння школы». Летась гэта сума складала 80 тысяч рублёў (старымі грашыма) на чалавека на год. І нам хапала! Мне прыносілі толькі квітанцыі з банка, каб прасцей было арыентавацца, колькі ўжо ёсць сродкаў і што можна на іх закупаць. Як правіла, мы заказваем усё оптам у аднаго пастаўшчыка, каб было больш тання. Потым усё набытае ставіцца на ўлік, а пасля спісваецца па меры выкарыстання з афармленнем адпаведных актаў. «Жывых» грошай у абароце няма — толькі безнаяўныя. Цяпер нам кажуць, што ўсе функцыі трэба перадаваць папячыцельскім саветам. Добра, калі дзе-небудзь у іх увайдучь насамрэч заможныя людзі, тады і ў бацькоў не давядзецца грошы прасіць. Але гэта наўрад...

***

І ўсё ж такі што зменіцца і ці зменіцца ўвогуле для бацькоў школьнікаў у святле апошніх падзей? Міністэрства адукацыі і мясцовыя органы кіравання адукацыяй і раней неаднойчы публічна выступалі супраць таго, каб у школах і садках бацькі збіралі грошы. Згадванне «пабораў» усіх раздражняла і калота вочы. Цяпер да пабораў афіцыйна аднеслі наяўныя грошы. Атрымліваецца, што пералічэнні на рахунак папячыцельскага савета — гэта ўжо не паборы, а выключна добраахвотныя ахвяраванні? Да таго ж бацькі цалкам справядліва хвалююцца: няўжо на кожную дробязь у класе давядзецца прасіць грошы ў папячыцельскага савета? Ці ўсё ж такі будзем, як і раней, набываць усе расходныя матэрыялы (паперу для прынтара і ксеракса, мыючыя і гігіенічныя сродкі, картрыджы) за ўласныя сродкі, але пад страхам, што цябе схопяць за руку і абвінавацяць... Вось толькі ў чым?

— Бацькі могуць пайсці ў банк і пералічыць пэўную суму на рахунак самой установы, — тлумачыць прэс-сакратар Міністэрства адукацыі Юлія БАРАДУН. — У школе не маюць права патрабаваць унесці сродкі ў фонд папячыцельскага савета, як не маюць права патрабаваць ад бацькоў прадставіць фінансавы дакумент аб пералічэнні грошай. Усе акумуляваныя сродкі будуць выкарыстоўвацца па мэтавым прызначэнні ў адпаведнасці з рашэннем папячыцельскага савета, якое ўзгаднёна з кіраўніком і бацькоўскім камітэтам устаноў адукацыі (пры яго наяўнасці).

А мне чамусьці прыгадалася грамадская дыскусія ў 2014 годзе, калі сістэма адукацыі была комплексна прааналізавана адрасу некалькімі камісіямі. Праблема бацькоўскіх капіталаўкладанняў у сістэму адукацыі абмяркоўвалася і тады, і, каб не дапускаць непрыгожыя сітуацыі ў будучыні, прагучала прапанова пераняць досвед краін, дзе практыкуюцца першапачатковыя ўзносы пры паступленні дзіцяці ў садок. Прапанова-валася таксама ўвесці фіксаваную суму штогадовага ўнёску на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ўстановаў адукацыі... Магчыма, гэта было б больш шчырым у адносінах да бацькоў? Ва ўсялякім выпадку, чуткі пра тое, што «ў суседнім дзіцячым садку прапанавалі апліцці нацяжныя столы ў групах», сярод бацькоў бы ўжо не хадзілі. Між іншым, яны і самі ў гутарцы прызнавалі, што прасцей было б адрасу вызначыцца з сумай бацькоўскіх узносаў на патрэбы школы, а не збіраць грошы ўвесь навучальны год. Вось толькі каб «апетыты» ў кіраўнікоў устаноў не выходзілі за межы разумнага...

Надзея НИКАЛАЕВА, nikalaeva@zviazda.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ

о торгах

Наименование (описание) имущества	Лот № 1. Полноповоротный дизельный кран RDK-36, 2013 г.в., стоимостью 201 500 рублей 80 копеек. Лот № 2. Полноповоротный дизельный кран RDK-36, 2013 г.в., стоимостью 201 500 рублей 80 копеек
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Управление механизации №88»
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, Полоцкий район, д. Лучно
Обременения	Обременений нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 18 23.02.2017 в 11.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка: 211400, г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 18 (opi_poloctsk@mail.ru), тел./факс (80214) 44-28-42, зам. начальника отдела — Казакова Жанна Васильевна, тел.: (80214) 44 21 59, (8-033) 687-90-33, начальник отдела — Лисова Людмила Геннадьевна, (80214) 42 64 98
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка р/с 3642903000517, ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 216, г. Полоцк, код 648, УНП300002505 не позднее 17.00 22.02.2017. Минимальная величина первого шага — 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 №232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

ШТО БАЛІШЦЬ ПАСЛЯ

А пакуль пагаворым пра тое, як змяніліся магчымасці сучаснай медыцыны для пажылых, з загадкама кафедры кардыялогіі і ўнутраных захворванняў Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, доктарам медыцынскіх навук, прафесарам Наталляй МІЦЬКОЎСКАЙ, дацэнтам кафедры кардыялогіі

і ўнутраных захворванняў БДМУ, кандыдатам медыцынскіх навук, галоўным пазаштатным рэўматолагам Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, старшынёй Беларускага таварыства рэўматолагаў Наталляй МАРТУСЕВІЧ, дацэнтам кафедры клінічнай фармакалогіі БДМУ, кандыдатам

медыцынскіх навук, галоўным клінічным фармакалагам Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Ларысай ГАЎРЫЛЕНКА, намеснікам дырэктара па медыцынскай часці Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра псіхічнага здароўя, кандыдатам медыцынскіх навук Таццянай ЕМЯЛЬЯНЦАВАЙ.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ.

Наталля МАРТУСЕВІЧ.

Ларыса ГАЎРЫЛЕНКА.

Таццяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА.

ШТРЫХІ
ДА «ПАРТРЕТА»

— Што можна сказаць пра здароўе 60-гадовых пацыентаў, якія трапляюць у поле вашага зроку?

Таццяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: Бліжэй да веча ў гэтым узросце ўжо зніжаюцца працаздольнасць і настроі. Ёсць праблемы са сном — цяжка прачынацца або сон рана абрываецца. Калі такое здараецца на працягу месяца, трэба звяртацца да псіхатэрапеўта (а не да тэрапеўта), які парэкамендуе снатворны прэпарат і растлумачыць, што прымаць яго больш за месяц не рэкамендуецца — можа развіцца сіндром залежнасці. У часткі людзей у гэтым узросце будзе назірацца праяўленне хваробы Альцгеймера, што сваякі могуць ігнараваць. Ім здаецца, што сваякі могуць ігнараваць, чым бягучы падзеі. А між тым гэта і ёсць першыя прыкметы старэння мозгу. Прыкметы дэменцыі, зніжэння інтэлекту могуць заяўляць пра сябе літаральна пасля 50—60. Чым раней такі пацыент трапіць на прыём да псіхіятра або неўролага, тым больш эфектыўнай акажацца медыкаментозна тэрапія, зольная прыпыніць развіццё паталогіі. Па статыстыцы РНПЦ псіхічнага здароўя, толькі частка дэменцыі звязана з хваробай Альцгеймера, каля 50 працэнтаў выпадкаў звязаны з паталогіяй сасудаў галаўнога мозгу, атэрасклерозам.

60-гадовы пацыент можа прапусціць этап развіцця гіпертаніі, набыць ішэмію і ўжо ў першыя гады пасля гэтага юбілею атрымаць першую сасудзістую катастрофу.

Наталля МАРТУСЕВІЧ: У гэтым узросце можна быць наогул здаровым па нашым профілі, калі з маладосці займацца лячэбнай фізкультурай, плаваць, весці здаровы лад жыцця, а можна мець ужо шэраг сур'ёзных праблем, звязаных з мышачна-касцявой сістэмай і злучальнай тканкай.

Сярод найбольш распаўсюджаных захворванняў у гэтым узросце варта адзначыць астэартроз і астэапароз. Фактычна ў кожнай другой жанчыны фарміруецца артроз каленных суставаў. Не рэдкім будзе артроз тазасцягнавых суставаў і суставаў кісяў рук з дэфармацыяй пальцаў — гэта так званыя вузельчыкі Гебердэна і Бушара.

Праблема артрозу каленных і тазасцягнавых суставаў — не толькі ў празмернай нагрузцы на іх, але і ў парушэнні гарманальнага стану, зніжэнні ўзроўню эстрагенаў, якія абараняюць хресток, а таксама ў лішку тлушчавай тканкі, які парушае працэс аднаўлення хрестка. Пагаршае сітуацыю і слабасць пераходнай мышцы бядра, чаму мы і кажам аб неабходнасці лячэбнай фізкультуры, якая будзе ўмацоўваць мышцы. Праблема астэапарозу часта сустракаецца ў жанчын у постменопаўзе. У першыя пяць гадоў пасля наступлення менапаўзы мінеральная шчыльнасць касцявой тканкі страчваецца найбольш інтэнсіўна. Боль у спіне, змяншэнне росту пры гэтым патрабуюць абследавання і прымянення тэрапіі. На ўзроставую групу 60—80 гадоў прыпадае і трэцяя частка пацыентаў, хворых на рэўматоідны артрыт — аутаімуннае запаленчае захворванне суставаў кісяў і ступняў.

У 80 працэнтах выпадкаў у гэтым узросце

сустракаецца дэгенератыўнае пашкоджанне мышцаў — рататары манжэты пляча — тое, што ў паліклініцы нярэдка памылкова называюць артроза-артрытам або перыартрытам плечавога сустава. Звязана гэта з парушэннем біямеханікі руху плечавога сустава, яго няправільным размяшчэннем — плечы нібы ідуць наперад. З цягам часу мы будзем скардзіцца на тое, што не можам падняць руку.

Яшчэ адна праблема можа назірацца ў 90 працэнтах выпадкаў — папярэчная плоскаступнёнасць, якая правакуе няправільнае размеркаванне нагрукі і шкодзіць суставам ног. Гэтай праблемай займаюцца траўматолагі-артэпаеды, а да рэўматолагаў такія пацыенты трапляюць з болям у галёнкаступнёвым суставе, звязаным з другасным артрозам, або болям, звязаным з няправільным размеркаваннем мышачнай нагрукі, — болям праекцыі тазасцягнавых суставаў збоку, ягадзічнай вобласці. Ва ўсіх пажылых у большай ці меншай ступені ёсць і праблемы са спінай, што часта звязана з парушэннем паставы, функцыі дыхання, апусканнем дыяфрагмы, выпраўленнем паясніцы.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: У маладосці мы мала ўвагі ўдзяляем артэрыяльнай гіпертэнзіі, парушэнню вугляводнага і тлушчавога абмену і ўменню вырашаць псіхалагічныя праблемы. 30 працэнтаў людзей на планеце пакутуюць ад артэрыяльнай гіпертэнзіі. Кантроль артэрыяльнага ціску — задача кожнага. Ціск не павінен быць вышэйшым за 140/90 мм рт. сл., і няважна, наколькі добра вы сябе адчуваеце пры больш высокіх лічбах! Назіраць трэба і за вагой. У мужчын талія не павінна быць больш за 92 см, у жанчын — за 80 см.

Артэрыяльная гіпертэнзія і ішэмічная хвароба сэрца могуць працякаць без сімптомаў, а значыць, пацыент трапляе ў поле зроку ўрача, калі ўжо развілося ўскладненне — інсульт або інфаркт. Па сусветных даных, 50 працэнтаў такіх хворых да стацыянара нават не даяжджаюць. Наш 60-гадовы пацыент можа прапусціць этап развіцця гіпертаніі, набыць ішэмію і ўжо ў першыя гады пасля гэтага юбілею атрымаць першую сасудзістую катастрофу. Тэрмінова звяртацца да ўрача павінна прымусяць зніжэнне пераноснасці фізічнай нагрукі, сэрцабіццё або задыхка пры звычайнай фізічнай нагрукі. Еўрапейскае таварыства кардыёлагаў у клінічных пратаколах хранічнай сардэчнай недастатковасці звяртае ўвагу нават на задыхку, якая ўзнікае проста пры нахіленні наперад!

Артэрыяльная гіпертэнзія пашкоджае не толькі сэрца, але і сасуды галаўнога мозгу, нырак, таму ў кардыялагічнага хворага можа быць і паталогія нырак, цукровы дыябет, цэрэбраваскулярная паталогія, пашкоджанне шчытападобнай залозы. І ўсе ўзмацняюць адно аднаго. Таму неабходна назірацца ў тэрапеўта, які правільна ацэніць увесь гэты комплекс, а далей пры неабходнасці накіруе да вузкіх спецыялістаў.

Ларыса ГАЎРЫЛЕНКА: Калі б на нашым круглым стала прысутнічалі, напрыклад, эндакрынолаг або гастрэнтэролаг, мы ўбачылі б яшчэ больш праблем са здароўем у пажылых. А калі паслухалі б анкалага, то даведаліся б пра тое, што пералічаныя захворванні не дазваляюць чалавеку дажыць да свайго генетычнага анкалагічнага або гематалагічнага захворвання.

У сучаснага пажылога пацыента можа быць некалькі паталогій, прызначэнняў і лекаў. Мы жывём у часы поліфармакатэрапіі, калі ў стацыянары не знойдзеш пацыента, якому прызначаны адзін прэпарат, — калі толькі гэта не асоба прызыўнога ўзросту.

Тое ж самае і ў амбулаторнай практыцы. У ідэале патрабуецца комплексны падыход, узаемадзеянне спецыялістаў рознага профілю. Прызначэнні кардыёлага, напрыклад, павінны ўзгадняцца з псіханеўролагам, які прадухіліць негатыўны наступствы кардыялагічнай тэрапіі.

Мы жывём у часы поліфармакатэрапіі, калі ў стацыянары не знойдзеш пацыента, якому прызначаны адзін прэпарат, — калі толькі гэта не асоба прызыўнога ўзросту.

Ёсць тут адказнасць і пацыента. Заўсёды падчас дзяржаўнай рэгістрацыі лекавых прэпаратаў зацвярджаюцца дзве інструкцыі па медыцынскім прымяненні — для спецыялістаў-медыкаў і лісток-укладш для пацыентаў. На жаль, некаторыя пацыенты знаёмяцца з гэтым дакументам не для таго, каб замацаваць сказанае ўрачом, а каб напалохацца і самастойна адмяніць/змяніць дозу. У лекаў з групы стацыянаў вялікі пералік лабочных эфектаў, ведаць якія трэба, каб разумець, што рабіць, калі прапусціў прыём або развілася алергічная ці іншая рэакцыя.

ТАМ І ТУТ

— Ці ёсць адрозненні ў развіцці айчынай і замежнай меддапамогі пажылым?

Наталля МАРТУСЕВІЧ: У ЗША, напрыклад, даволі высокі працэнт насельніцтва з вялікай вагой, а таму і праблема артрозу больш вострая. Што да астэапарозу, то для яго прафілактыкі значная доля жанчын развітых краін прымае замяшчальную гарманальную тэрапію, праўда, пры гэтым павышаюцца іншыя рызыкі, патрабуецца рэгулярнае назіранне ў гінеколага. Пры гэтым у нас праведзена досыць вялікая работа па прафілактыцы і раннім выяўленні гэтай паталогіі, а некаторыя еўрапейскія краіны толькі пачынаюць такую работу. У Беларусі за апошнія дзесяць гадоў многае змянілася, шмат маладых людзей кацуюцца на веласіпедзе, займаюцца спортам

або лячэбнай фізкультурай, і гэта прынясе свой плён у будучыні — нам удалася пасуныць развіццё некаторых захворванняў на больш позні ўзрост.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: Мы ўкаранілі самя высокую тэхналогію аказання меддапамогі цяжкай катэгорыі кардыялагічных пацыентаў. Больш за 15 гадоў я ўжо не накіроўваю сваіх пацыентаў за мяжу — усе віды дапамогі існуюць у нас. У абласных цэнтрах і нават некаторых раённых створаны структуры, куды трапляюць пацыенты з вострым каранарным сіндромам для хірургічнага ўмяшання. Аднак перш за ўсё паўстае пытанне пашырэння ведаў аб сваім здароўі. За мяжой дзякуючы высокай інфармаванасці насельніцтва ўдалося на парадак знізіць час ад моманту развіцця вострага стану да дастаўкі ў стацыянар. У выпадку парушэння мазгавага кровазвароту размова наогул ідзе пра тры гадзіны для аказання сучаснай эфектыўнай дапамогі.

Праблема пярвочнай прафілактыкі ў нашай краіне застаецца вельмі вострай. Які прэпарат спышаецца адмяніць сам сабе наш кардыялагічны пацыент? Як ні дзіўна, той, што патрэбны больш за ўсё! Пацыенту могуць прызначыць правільнае, кампетэнтнае лячэнне з часці прэпаратаў — звычайны пералік для сярэднестатыстычнага кардыялагічнага пацыента. Абавязкова будзе там і камбінаваны прэпарат, які змяшчае ў сабе два або тры найменні, але пацыент лёгка можа адмовіцца менавіта ад яго, таго, што стабілізуе артэрыяльны ціск, прафілактуе змяненні стану міякарда і развіццё сардэчнай недастатковасці. На жаль, сам пацыент не цікавіцца, што яму прызначаюць, а ў доктара проста не хапае часу, каб растлумачыць важнасць кожнага з прапісаных кампанентаў лячэння.

Таццяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: Для службы псіхіятрыі і наркалогіі не менш важным застаецца супрацоўніцтва з сацыяльнымі службамі і СМІ, якія могуць дапамагчы змяніць стаўленне грамадства да псіхіятрычных хворых, наркалагічнай дапамогі. Па-ранейшаму большасць нашых пацыентаў упускаюць своечасова этап атрымання псіхіятрычнай дапамогі.

Фота Анастасіі Кішчэўскай.

60-ці?

Ларыса ГАЎРЫЛЕНКА: Імпартазамы-шчэнне жыццёва важных лекаў, якія ўплываюць на якасць і працягласць жыцця, забяспечвае сёння пацыенту выбар з улікам яго плацежаздольнасці. Ідзе размова і аб тым, каб як мага больш пацыентаў са складанай і рэдкай паталогіяй атрымалі магчымасць доступу да лекаў вельмі дарагіх.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: Калі размова ідзе аб затратах з боку самога пацыента, то ўрач павінен пацікавіцца, ці ёсць у пацыента магчымасць прымаць прызначаную тэрапію. Ёсць прэпараты вельмі дарагія, і прапанаваць ім танную замену немагчыма. Разам з тым з'яўляецца ўсё больш камбінаваных лекаў, і ўсё часцей мы можам прапанаваць пацыенту некалькі відаў лекаў па розным кошце і з аднолькавымі вартасцямі. Актуальным для нас застаецца і тое, каб сваякі хворага разумелі асаблівасці захворвання, спрыялі змяненню ладу жыцця ўсёй сям'і.

МАГУТНЫ РЫВОК

— **Якія новыя падыходы да лячэння з'явіліся апошнім часам?**

Ларыса ГАЎРЫЛЕНКА: Клінічныя пратаколы дыягностыкі і лячэння розных захворванняў пераглядаюцца кожныя тры-пяць гадоў. Аднак калі з'яўляюцца нейкія новыя метады лячэння або лекі, то ў нас зацвярджаецца інструкцыя на метады. У Беларусі дзейныя пратаколы распрацаваны на падставе сусветнага вопыту і доказнай медыцыны. Вельмі актыўна ў галіне распрацоўкі новых пратаколаў працуюць кардыялагічныя і рэўматалагічныя службы. Летась былі зацверджаны некаторыя пратаколы па гастроэнтэролагіі, на чарзе — па інфекцыйных захворваннях і неўралогіі. Абнаўляюцца пратаколы па лячэнні атлусцення і цукровага дыябету, у галіне акушэрства і гінекалогіі.

У канцы 1990-х гадоў у аснове была толькі медыкаментозна тэрапія, але з таго часу з'явілася сістэма інтэрвенцыйных, кардыяхірургічных і рэабілітацыйных аддзяленняў, што вырашыла праблему вялікай колькасці пацыентаў з вострай і хранічнай сардэчна-сасудзістай паталогіяй.

Тацяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: Большая частка псіхічных захворванняў, як правіла, хранічныя (залежнасць, дэменцыі, шызафрэнія, аўтызм). Таму ў сістэме аказання меддапамогі важным момантам, акрамя дыягностыкі і лячэння, будзе комплексная медыцынская рэабілітацыя з улікам рэабілітацыйнага патэнцыялу кожнага. Неабходна таксама актыўна развіваць сацыяльную, працоўную, псіхалагічную дапамогу. Псіхічна хворыя людзі таксама маюць права быць шчаслівымі, мець дастойную якасць жыцця.

Наталля МАРТУСЕВІЧ: Адрозненні ў пратаколах лячэння ў нас і за мяжой будуць абумоўлены тым, што існуючая там сістэма страхавання дазваляе быць больш мабільнымі пры выбары дарагіх лекаў. Напрыклад, генна-інжынерная імунабіялагічная тэрапія выкарыстоўваецца ў Еўропе больш шырока. Прэпарат такога класу можа каштаваць каля 25 тысяч долараў на год. Зыходзячы з фіксаванай сумы, якая выдаткоўваецца на ахову здароўя, вырашыць гэта пытанне ў шырокім аспекце складана, але ў кожным канкрэтным выпадку прэпарат прызначаецца, калі стандартная тэрапія вычарпала сябе. Цяпер мы падыходзім да стварэння спісу рэдкіх захворванняў, на лячэнне якіх будзе выдаткоўваць вялікія сумы крыху шырэй.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: Наўрад ці знойдзецца яшчэ адна галіна ў медыцыне, якая зрабіла такі рывок, як кардыялогія. У канцы 1990 гадоў у аснове была толькі медыкаментозна тэрапія, але з таго часу з'явілася сістэма інтэрвенцыйных, кардыяхірургічных і рэабілітацыйных аддзяленняў, што вырашыла праблему вялікай колькасці пацыентаў з вострай і хранічнай сардэчна-сасудзістай паталогіяй.

Замежныя калегі называюць Юрыя Астроўскага і Алега Румо геніямі ў прафесіі — за кароткі прамежак часу ім удалося стварыць каманды спецыялістаў і вывесці на перадавыя пазіцыі меддапамогу для найцяжэйшых пацыентаў, якія маюць патрэбу ў перасадках сэрца, печані. Не так даўно я паказвала ў Каралінскім універсітэце (Швецыя) графікі з лічбамі аб тым, што мы маем у сучаснай беларускай кардыятэрапіі і агрэсіўным вядзенні пацыентаў, — рэакцыя была наймавернай.

Пацыент з інфарктам сёння адразу пры выкліку хуткай меддапамогі атрымлівае прэпараты, якія пазбаўляюць болю, абмяжоўваюць развіццё сардэчнай катастрофы, далей трапляе ў стацыянар, дзе хоць днём, хоць ноччу яму выканаюць каранараграфію, паставяць стэнты ў зоны крытычнага звужэння сасудаў атэрасклератычнымі бляшкамі. Мы цалкам здольныя мінімізаваць сасудзістую катастрофу пры паступленні пацыента ў стацыянар на працягу 90 хвілін пасля агляду спецыялістам хуткай дапамогі. У Еўропе сетка медцэнтраў дазваляе забяспечыць дастаўку пацыента на працягу 40 хвілін, але і ў нас гэта будзе. Канадскія калегі, якія наведваюць Беларусь штогод, кажуць, што немагчыма было паверыць у дасягненне такой хуткасці, глыбіні і эфектыўнасці кардыялагічнай дапамогі на працягу літаральна дваццаці гадоў. Іншая рэч, нам трэба яшчэ ўлічваць мясцовыя асаблівасці менталітэту насельніцтва, бо дзе ні пабудуй цэнтр меддапамогі, наш чалавек можа трыццаць і чацвёрта сутак, пакуль выкліка «хуткую». Вялікая колькасць пацыентаў у нас перанесла празскурнае каранарнае ўмяшанне — плановае або экстраннае, аортакаранарнае шунціраванне, нават трансплантацыю, а для таго, каб уся гэта дапамога была эфектыўнай працягла час, урач на месцах павінен павышаць кваліфікацыю, а сваякі — падтрымліваць пацыента.

ПАШУКАЦЬ, ДЫК ЗНОЙДЗЕЦЦА

— **З чаго пачынаць, што мець на ўвазе, калі вырашыў абследавацца?**

Тацяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: Кансультацыі ўрачоў-спецыялістаў цалкам даступныя, але чамусьці пацыент з дэменцыяй можа трапіць у іх поле зроку пасля таго, як ужо, напрыклад, спалены дом. Дзеці заўважаюць, што з мамай «штосьці не тое», але нікуды не звяртаюцца. Або звяртаюцца толькі да ўчастковага тэрапеўта і часам не атрымліваюць той дапамогі, на якую разлічвалі. У такім выпадку, дарэчы, ёсць магчымасць звярнуцца да адміністрацыі паліклінікі, намесніка галоўнага ўрача па медыцынскай частцы, і ніхто вам не адмовіць.

Наталля МАРТУСЕВІЧ: Задача пацыента своечасова звярнуцца да ўчастковага тэрапеўта, але пацыент мае права пайсці іншым шляхам. На базе Беларускай акадэміі паслядыпломнай адукацыі і Белдзяржмедуніверсітэта працуюць кансультацыйныя цэнтры, аплата паслуг у якіх досыць умоўная, а спецыялісты — высокага ўзроўню.

Тацяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: А бясплатна можна звяртацца ў кансультацыйна-паліклінічны аддзяленні ўсіх рэспубліканскіх навукова-практычных цэнтраў.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: Набліжэнне меддапамогі да пацыента найбольш яскрава дэманструе паступовае ўкараненне ўрачоў агульнай практыкі — спецыялістаў са шматпрофільнымі ведамі і добрымі практычнымі навыкамі. Я наведвала некалькі ўрачэбных лабараторый на Міншчыне і сама пераканалася, што амбулаторныя карткі кардыялагічных пацыентаў цалкам адпавядаюць пратаколам. Дзякуючы гэтай новаўвядзенню мы атрымліваем некалі якасна іншую медыцыну пярвічнага звяна. У БДМУ дзеля гэтага будзе створана нават кафедра па падрыхтоўцы такіх урачоў.

Тацяна ЕМЯЛЬЯНЦАВА: Кардыялагічныя хворыя павінны ведаць, што даволі часта ў іх можа развіцца трывожная сімптаматыка, парушыцца сон, паступова далучыцца дэпрэсія, што істотна павышае рызыку паўторных інфарктаў. Звяртайцеся да ўрача-псіхатэрапеўта і не займайцеся самалячэннем.

Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ: Сапраўды, пасля вострай кардыялагічнай катастрофы амаль у кожнага другога з'яўляюцца псіхалагічныя праблемы і выжывальнасць у такіх пацыентаў у тры разы ніжэйшая. Таму спецыялізаваная дапамога вельмі неабходна, і я сама спрыяю сёння таму, каб у кожным кардыялагічным аддзяленні быў спецыяліст для вырашэння псіхалагічных праблем пацыентаў.

Ларыса ГАЎРЫЛЕНКА: На фоне прыёму тых ці іншых прэпаратаў можа развіцца дэпрэсія, а калі кардыялагічныя хворы прымае і свае лекі, і антыдэпрэсанты, то рызыку атрымаць пабочныя эфекты. У нас захоўваецца міждысцыплінарны падыход, калі вузкія спецыялісты сумесна з тэрапеўтам маюць магчымасць прымаць агульнае рашэнне для кожнага пацыента. Гэта важна, бо, як правіла, большасць лекавых прэпаратаў даследуецца толькі на людзях сярэдняга ўзросту, а найбольш уразлівыя для непажаданых лекавых рэакцый людзі пажылога ўзросту і дзеці.

Святлана БАРЫСЕНКА. protas@vziazda.by

Хто даказаў, што ён не ўтрыманець?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У 2015-м збіралася эміграваць у ЗША, таму кінула працу. Гэта адрознівае ж прыцягнула да мяне ўвагу, і ў выніку сваякі на мой беларускі адрас атрымалі ліст з інспекцыі Кастрычніцкага раёна г. Віцебска, які сведчыў, што я ўтрыманка, — падзялілася сваяй гісторыяй Рыма. — Каб даказаць, што ў 2015-м я ўжо жыла з мужам у Амерыцы, а не сядзела на шы ў сваякоў у Беларусі, давалося дасылаць на электронны адрас падатковай адсканавання дакументы. Пашпарт з усімі мыгтнымі штапамі за 2015 год, пасведчанне аб шлюбе, грыв-карту, правы кіроўцы з указаннем амерыканскага адраса. Інспектар паведаміў, што гэтага дастаткова, каб даказаць, што ў Беларусі мяне не было, і я не павінна нічога плаціць. Як аказалася, пазбавіцца ад крыўднага ярлыка не так цяжка, аднак не вельмі прыемна, што на цябе яго павесілі. Каб завяршыць справу, засталася толькі атрымаць афіцыйную паперу, што я больш не ўтрыманка.

Рэдкі спецыяліст

— Я афіцыйна і легальна працую ў Расіі, там жа плачу падаткі, маю сацыяльныя гарантыі і права на пенсію. Але беларускім падаткавікам гэта яшчэ трэба было даказаць. Паміж нашымі краінамі няма даказаў, таму і штампай у пашпарце аб яе перасячэнні ў мяне няма. Спецыяльных дакументаў на працу і жыццё ў Расіі беларусам не патрабуецца, хіба што трэба мець часовую рэгістрацыю. Каб даказаць, што мяне не было ў Беларусі, звязвалася з падатковай у Мінску загадзя, яшчэ на пачатку 2016-га, як стала вядома пра ўступленне ў сілу закона аб утрыманцах, — успамінае гісторыю збору дакументаў Ядвіга. — Пасля першага тэлефанавання ў маі мяне папрасілі прывезці даведку з месца працы, дагавор арэнды жылля і рэгістрацыю. Я ўсё прывезла (перыядычна бываю на радзіме, таму час і грошы на гэта дадаткова знаходзіць, на шчасце, не прыйшлося). Аказалася, што рэгістрацыя — гэта расійскі дакумент, і я магу карыстацца ёю, а магу і не. Даведка з пра-

Дарэчы, дзяржаўная казна папоўнілася ўжо на 13,4 мільярд рублёў, якія заплацілі грамадзяне паводле патрабаванняў Дэкрэта №3.

цы таксама не давала ўсёй інфармацыі — яна проста канстатавала факт маёй працы (у кампаніі з імем, дарэчы) і пасаду, але не прадстаўляла фінансавых звестак пра мяне... Наступным разам я прывезла яшчэ даведку з бухгалтэрыі з раскладкай па заробку і выплачаных падатках за 2015-ы. Але і гэта не ўсё. Я не малая, не прыбральшчыца, не сакратар, у мяне рэдкая спецыяльнасць. Супрацоўнікі падатковай папрасілі напісаць заяву, дзе я падрабязна апісвала сутнасць сваёй працы і тлумачыла, што мая прысутнасць на працоўным месцы на тэрыторыі Расіі патрабуецца ў тым ліку і праз частыя камандзіроўкі па федэрацыі. Каб усё высветліць і зрабіць, спатрэбілася тры візіты ў падатковую. У мяне склаўся ўражанне, што супрацоўніцы падатковай працавалі сумленна, каб сабраць максімум маіх дакументаў і больш мяне не турбаваць.

У цяжкай сітуацыі

Прыведзены гісторыі — сведчанне таго, што даказаць сваю грашовую невінаватасць дзяржаве прасцей, калі ты адсутнічаў у краіне ў 2015-м. Калі ж ты знаходзіўся ў Беларусі, аднак

афіцыйна не лічыўся сярод тых, хто працуе, растлумачыць, чаму ты не абавязаны плаціць збор, цяжэй, але таксама рэальна.

Як «Звязда» ужо паведамляла, з 20 студзеня грамадзяне, што трапілі ў разрад сацыяльных утрыманцаў, займелі права на працягу 30 дзён (20 лютага — апошні тэрмін аплаты) прадставіць у падатковую інспекцыю дакументы ці тлумачэнні, якія сведчаць пра адсутнасць у іх абавязку плаціць збор на фінансаванне дзяржаўных расходаў. У сталіцы такім правам скарысталася ўжо каля 18 000 чалавек. Праўда, падлічыць, колькі чалавек ужо ці яшчэ будуць пазбаўлены неабходнасці аддаваць грошы, пакуль немагчыма, бо прадстаўленыя грамадзянамі дакументы яшчэ разглядаюцца. Знаходжанне ў цяжкай жыццёвым становішчы як аргумент для дазволу не плаціць — прычына, якая разглядаецца, у прыватнасці, не ў падатковай інспекцыі, а ў раённых адміністрацыях, дзе для гэтага створаны спецыяльныя рабочыя групы.

— Падатковая працуе ў звычайным рэжыме. Мы разглядаем усе дакументы, якія прадстаўляюць нам нязгодныя плаціць збор. Больш за ўсё тых, хто намагаецца даказаць, што знаходзіўся ў Беларусі менш за 183 дні. Пры гэтым магчымы тры вынікі: першы — пацвярджэнне раней высланае рашэнне, што грамадзянін абавязаны плаціць збор, другі — поўнае ануляванне гэтага абавязку, трэці — карэкціроўка (як правіла, змяняюцца) сумы плацяжы, — растлумачыла Галіна ГУРЫНОВІЧ, намеснік начальніка Інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па г. Мінску. — Грамадзяне, якія фактычна з'яўляюцца плацельшчыкамі збору згодна з Дэкрэтам №3, аднак трапілі ў цяжкае жыццёвае становішча, звяртаюцца ў адміністрацыі раёнаў. Толькі гэтыя ўстановы маюць права вызваліць ад падатку праз акрэсленую прычыну. Такая льгота дзейнічае толькі за 2015 год, бо ў 2016-м сітуацыя ў чалавека можа змяніцца, і яго становішча будзем разглядаць нанова. Грамадзянін можа пісьмова даць тлумачэнні, чаму не павінен плаціць збор, прадставіць пацвярджальныя дакументы, што ён знаходзіўся па-за межамі Беларусі больш чым 183 дні. Альбо пісьмова дазволіць падатковай самай запраسیць неабходныя дакументы, напрыклад, калі грамадзянін меў праблемы са здароўем і знаходзіўся ў бальніцы ці на рэабілітацыі.

Па словах спецыяліста, у цяжкай жыццёвай сітуацыі апынуліся, напрыклад, грамадзяне з хранічнымі захворваннямі, якія доўгі час знаходзіліся на лячэнні, а таксама цяжарныя жанчыны, якія нідзе не працавалі. У няпростае становішча трапілі таксама і выпускнікі-платнікі, якія без абавязковага размеркавання скончылі навуцальную ўстанову 30 чэрвеня і не змаглі працаўладкавацца да канца года.

— Паколькі спісы плацельшчыкаў збору за 2015 год фарміраваліся Міністэрствам па падатках і зборах Беларусі на падставе звестак, якія розныя ведамствы і арганізацыі прадстаўлялі ўпершыню, то, зразумела, яны маюць шэраг недахопаў, — дадала Галіна Гурыновіч. — У будучыні парадка фарміравання спісаў будзе ўдасканалена, і памылак, спадзяёмся, уладасца пазбегнуць.

Ірына СІДАРОК. sidarok@vziazda.by

■ Кінакрокі

СЭРЦА ПАВІННА ЗАШЧАМІЦЬ — А НЕ ШЧЭМІЦЬ

«БЕЛАРУСЬФІЛЬМ» ПРАДСТАВІЎ НОВУЮ КАРЦІНУ

Цярністы шлях да глядача ў стужкі «Сляды на вадзе», прымеркаванай да стагоддзя беларускай міліцыі. У 2015 годзе сцэнарый перамог у рэспубліканскім конкурсе кінапраектаў і атрымаў з дзяржаўнага бюджэту належную «намінацыю» суму грошай. Пэўны час праект кідаўся ад аднаго рэжысёра да другога, а калі вызначыўся і здымачны працэс распачаўся, паўстала праблема сціплага бюджэту, з якім прыходзілася выкручвацца, бо фільм усё ж гістарычны, а пасляваенныя гады, у якія адбываецца дзеянне фільма, трэба выбудаваць. У выніку да фільма «Сляды на вадзе», які сімвалічна выйдзе ў пракат 23 лютага, павышаная ўвага, бо гэта адзіны, прынамсі ігравы, фільм, які нацыянальная кінастудыя зняла зняў за мінулы год.

З вызначэннем рэжысёра фільма «Сляды на вадзе» быў звязаны невялікі скандал. Сцэнарый, які Андрэй Голубеў пісаў «пад сябе» на працягу васьмі гадоў і які ў выніку перамог у конкурсе кінапраектаў, Міністэрства культуры вырашыла аддаць расійскаму рэжысёру Ягору Канчалюўскаму. Сцэнарыст абурўся, але прадстаўнікі ведамства растлумачылі, што ў конкурсе перамагаюць праекты, а не рэжысёры, таму яны дзейнічаюць «у межах дазволенага». У выніку і з Канчалюўскім не склалася ў канцы, таго не задаволіў прапанаваны ганарар — таму рэалізоўваць ідэю ў выніку даручылі беларускаму рэжысёру Аляксандру Анісімаву, аўтару дакументальных работ і дзіцячага ігравога фільма «Неймавернае пераможчэнне». Бурнае абмеркаванне, якое выклікала гэта гісторыя, здаецца, гучала яшчэ не так даўно, а прэм'ера шматпакутнага фільма ўжо на носе.

Дзе павінна быць інтрыга — яе не стае; дзе павінна іграць любоўнае саперніцтва — не іграе; у момант, калі сэрца павінна зашчаміць ад страху, — не шчэміць.

Сцэнарый заснаваны на раманах доктара гістарычных навук, прафесара Мікалая Ільінскага «Чужыя сярод сваіх», які ў сваю чаргу базуецца на рэальных падзеях. Гаворка ў стужцы ідзе пра пасляваенныя гады, калі беларускія праваахоўнікі змагаліся са шматлікімі бандфарміраваннямі, раскрывалі іх планы, абаранялі насельніцтва,

будавалі стратэгіі паводзін, перастрэльваліся, гінулі. Уласна перастрэлкі ў фільме — ці не галоўны элемент. Яшчэ па трылеры «Слядоў на вадзе», які мне давалося ўбачыць у кінатэатры перад паказам, я зразумела, што бойкамі стваральнікі ганарца асабліва, бо ролік, здаецца, імкнуўся ўмясціць іх усе. І калі гэтыя стрэлы пачынаюцца ў самой карціне — пішы прапала, бо галоўнае ў іх не выбудаванасць, а сама наяўнасць і задзейнічанне піратэхнічнага ўчастку «Беларусьфільма».

Значыць, старэйшы лейтэнант Смоліч на сваю бяду прыбывае ў Парэчча, у Заходнюю Беларусь, для папаўнення штату міліцыі, бо бандыты, асабліва банда загадкавага і нікому не вядомага Фрэйшуца, разышліся не на жарт. Тут ён знаёміцца з калегам — начальнікам крымінальнага вышуку Крыкуновым — і яго нявестай Сабінай. У выніку яны ствараюць любоўны трохкутнік, толькі нейкі невыразны, у якім супрацьстаянне выяўляецца толькі ў словах: Смоліч пагаварыў з Крыкуновым, Крыкуноў пагаварыў з Сабінай, а Смоліч Сабіну бачыць толькі ў снах, а ў рэальнасці пасля знаёмства з ёй і не звязваецца. Няўдалая заяўка на стварэнне любоўнай інтрыгі.

Не паспявае галоўны герой прыгледзецца да новага месца працы, участак аказваецца пад абстрэлам, можна меркаваць, бандытаў. Смоліч вымушаны ўдзельнічаць у пошуках Фрэйшуца і змагацца з бандай, якая ў хуткім часе нападае на мясцовы клуб і бярэ ў палон артыстаў тэатра. На экране разыгрываецца цэлая дэтэктыўная гісторыя: міліцыя арыштоўвае параненага бандыта, кіраўніцтва вырашае «ўкараніць» новага супрацоўніка ў банду, у самой структуры выяўляецца здраднік. Прыходзіцца строіць здагадкі, разбірацца, хто ёсць хто ў гэтым забытым сюжэце, меркаваць, каму належыць злавесны цень у плашчы з капюшонам а-ля Смерць.

Галоўны недахоп фільма ў непрапрацаваных прычынна-выніковых сувязях: на жаль, не здолелі аўтары накіраваць

герояў па матываваным шляху, ад чаго і карціна развальваецца на часткі, так і не прапанаваўшы глядачу нечага выразнага. Невыразнасць, у сваю чаргу, становіцца бічом усіх рэжысёрскіх задум: дзе павінна быць інтрыга — яе не стае; дзе павінна іграць любоўнае саперніцтва — не іграе; у момант, калі сэрца павінна зашчаміць ад страху, — не шчэміць. Таму жанр баевіка, які традыцыйна выціскае эмоцыі і ўпэўнена кіруе ўвагай глядача, у гэтым выпадку адносіцца толькі да формы «Слядоў на вадзе».

Нейкі ўмоўны прыз за работу над фільмам я аддала б мастаку-пастаноўшчыку, бо антураж тут створаны не толькі сімпатычны, але і збольшага пераканаўчы.

Курэнь, вядомы таксама па галоўнай ролі ў фільме «Гараш» Андрэя Курэйчыка, сыгралі тут Пётр Юрчанкоў, Вераніка Пляшкевіч, Таццяна Чардынцава, пераканаўчыя вобразы ваенных начальнікаў атрымаліся ў Ігара Дзянісава, Яўгена Нікіціна, Віктара Манаева.

Нейкі ўмоўны прыз за работу над фільмам я аддала б мастаку-пастаноўшчыку, бо антураж тут створаны не толькі сімпатычны, але і збольшага пераканаўчы.

Фільм «Сляды на вадзе» нельга назваць трыумфам «Беларусьфільма». Каментуючы новы баявік (ці дэтэктыў) нацыянальнай кінастудыі можна адчуць дэжаву, таму што роўна тая ж схема — вялікія амбіцыі пры няздольнасці іх увасобіць — згадваецца, напрыклад, у сувязі з апошнімі карцінамі цыкла «Дзяржаўная граніца» альбо грандыёзным праектам «Мы, браты», на якія, дарэчы, выдаткоўваліся дзяржаўныя сродкі.

Усё ў беларускім кінематографі, які звязаны з бюджэтнымі грашыма, заўсёды складана — куча дакументаў, працэдур, тайных матываў. У гэты ж час хібы сферы кінематографа лёгка вы-

крываюцца проста логікай. Гэта логіка падказвае, што адзіны за год фільм не павінен быць баевіком, а сюжэт не мусіць раскадваць пра міліцыю. Першае — таму што глядзчыцы па мінулым вопыце, дынамічныя жанры ў нас відавочна не атрымліваюцца, другое — таму што праца міліцыі, тым больш пасляваеннай, на мой погляд, не самая вялікая цікавасць для грамадства сёння.

Фільм «Сляды на вадзе» глядзеўся б лепш, калі б быў адным з пяцідзсяткі створаных кінастудый карцін. Толькі ён адзін і, як ужо гаварылася, абыходзіўся даволі сціплым бюджэтам, таму ўзнікае чарговае лагічнае пытанне: чаму б нашым кінавытворцам не выбіраць жанры па кішэні. Шэраг рашэнняў, пачынаючы з конкурсу кінапраектаў 2015 года, прывёў да абсурднага выніку — кінастудыя эканоміла, але зняла не надта ўдалы баявік да стагоддзя беларускай міліцыі. Не захопіць, на эмоцыю не прабе, пакіне збянтэжанасць.

А ў гэты час так хочацца, каб нашы акцёры ігралі ў значным кіно. Даўно ўжо кінастудыі трэба пераарыентавацца на тое, што яна зможа адолець, а піратэхнічны ўчастак «Беларусьфільма» пачакае.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@viazda.by

■ Ініцыятыва

ПАХУЛІГАНІМ?

Гэтым разам галоўным удзельнікам акцыі, якую ладзіць кампанія Velcom дзеля папулярызавання беларускай літаратуры, стаў паэт-авангардыст і літаратуразнаўца Віктар Жыбуль.

Праект Movabox не толькі адкрывае новыя імёны і напярэды сучаснай беларускай літаратуры, але і працягвае сам удасканаленне. У пацярджэнне гэтаму ў мультымедычным фармаце была прадстаўлена новая версія сайта праекта, на якім ужо з сённяшняга дня будзе даступны тэст па творчасці Віктара Жыбуля. Праходжанне задання дае шанец удзельнікам атрымаць у якасці прыза спецыяльную скрыначку з наборам артэфактаў, якія адлюстроўваюць адметныя рысы творчасці паэта. А яго зборнік «Дзяцел і дупло» зусім хутка з'явіцца на паліцах буккросінгу, якія размясціліся ў кавярнях сталіцы і абласных гарадоў краіны.

Спецыяльным госцем мерапрыемства таксама стаў удзельнік папярэдняга этапу Movabox, аўтар кнігі «Дзеці

Аліндаркі» — Альгерд Бахарэвіч, які сімвалічна перадаў «эстафету» Віктару Жыбулю.

Пашыраючы літаратурныя гарызонты чытачоў, арганізатары Movabox вырашылі звярнуцца гэтым разам да сучаснай беларускай паэзіі. Мабыць, таму стаць першым удзельнікам гэтага кірунку выпаў гонар паэту Віктару Жыбулю, чые неардынарныя і наватарскія вершы ламаюць усё стэрэатыпныя ўяўленні пра нашу літаратуру і разам з тым адлюстроўваюць рэальнасць праз прызму іроніі і гумару.

«Лепшыя ўзоры класічнай беларускай літаратуры прысвечаны пошукам адказаў на пытанні, якія прынята называць «вечнымі». У творчасці Віктара Жыбуля пытанні таксама прысутнічаюць — але зусім іншыя: нечаканыя, неадназначныя, часам проста забавныя, а часам нават хуліганскія», — адзначыў кіраўнік аддзела брэнд-менеджменту Velcom Зміцер Курловіч.

Як і ў папярэдніх этапах Movabox, любы жадаючы, які прайшоў тэст на сайце, можа стаць адным з 20 уладальнікаў унікальнай скрыначкі з рэчамі, звязанымі з кнігай

пісьменніка. Але што ж захоўваецца ўнутры запаветных скрыначак? А там вы зможаце знайсці набор наллек з персанажамі тэста, значок «Ганаровы хуліган раёна», трафарэт са словам «Адхуліганена», фігурку чалавечка на кнопачцы, якая можа адлюстроўваць настрой свайго гаспадары, і нават абавязковы атыбут «хулігана» — кулёк семак. А своеасаблівым дапаможнікам у гумарыстычным стаўленні да рэчаіснасці стане, вядома, сама кніга Віктара Жыбуля «Дзяцел і дупло».

«Жыццё, на мой погляд, такая рэч, да якой не заўсёды варта ставіцца занадта сур'ёзна. Кожнаму з нас патрэбны той маленькі гарэза, які ўвасабляе ўменне ўспрымаць нават «дарослую» рэчаіснасць з цікаўнасцю, непасрэднасцю, адкрытасцю. Таму мне так імпануе праект Movabox — у першую чаргу сваім імкненнем абнавіць успрымання беларускай літаратуры, пазбавіцца ад існуючых у яе дачыненні штампаў і клішэ», — адзначыў Віктар Жыбуль.

Таццяна АЛБІТАВА

■ Майстры

СЛОВА
ДА СЛОВАДом нацыянальных літаратур
плануюць адкрыць у Маскве

Гэту ідэю беларускія аўтары абмеркавалі разам з рэктарам Літаратурнага інстытута імя А.М. Горкага Аляксеем ВАРЛАМАВЫМ у Мінску. Наш карэспандэнт даведаўся, як будзе выглядаць праект і які след застаўся ад беларускіх паэтаў і пісьменнікаў у Літінстытуце.

ЗБИРАЕМ НАИЛЕПШЫХ

«Залаты век» Літаратурнага інстытута — савецкі час, лічыць яго рэктар. «З прафесійнага пункту гледжання, калі Саюз пісьменнікаў СССР быў заснавальнікам і разумей спецыфіку літаратурнай падрыхтоўкі, умовы былі лепшыя, чым тыя, у якіх мы працуем цяпер». Да таго ж **пісьменнік і гісторык Вячаслаў БАНДАРЭНКА** ўспомніў і «залаты прыём» — студэнтам, якія прайшлі праз Вялікую Айчынную вайну, было што напісаць з уласнага вопыту. Дарэчы, пэўны час першакурснікам мог стаць толькі той, хто меў двухгадовы досвед працы. Цяпер жа, як

і ў астатнія ВНУ, моладзь сюды прымаюць адразу пасля школы. Наколькі гэта правільна... Цяжка сказаць, бо пісьменнікі лічаць, што паэт фарміруецца нашмат раней, чым празаік ці драматург.

— У нетрах інстытута даўно спела ідэя тое добрае, што было тады ў Літінстытуце, паспрабаваць зараз адрадыць у новых умовах і формах. Змяніць навучальныя праграмы. А сярод таго, што страцілі, — кафедра мастацкага перакладу з моў народаў СССР. Напрыклад, Чынгіз Айтматаў, Расул Гамзатаў з'явіліся дзякуючы Савецкай імперыі, якая несла не толькі кроў і тэрор, але і адукацыю, культуру.

Гэта ідэя ў выніку разважанняў ператварылася ў больш буйны праект — Дом нацыянальных літаратур. Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін яго ўжо падтрымаў, таму існуе вялікая імавернасць, што ён будзе рэалізаваны. «Гэта, з аднаго боку, грамадска-палітычны цэнтр, таму што дружба народаў — важная задача. З другога, — культурна-асветніцкі».

Там плануюць зрабіць выдавецтва, магчыма, заснаваць часопіс і майстэрні мастацкага перакладу. Арганізатары хочуць, каб на месцы былой Някрасаўскай бібліятэкі быў пабудаваны сучасны комплекс.

ЛАДЗІМ СУСТРЭЧУ

Літінстытут разлічвае і на дапамогу беларускіх аўтараў. Падчас візіту Аляксей Варламаў сустрэўся з рэктарам Белдзяржуніверсітэта Сяргеем Абламейкам. На сустрэчы з'явілася ідэя, каб БДУ каардынаваў працу Дома з беларускага боку.

Каб пачаць з канкрэтных спраў, пісьменнікі Беларусі і Расіі могуць разам выпускаць зборнік, альманах ці анталогію. Іншая ідэя — праводзіць сумесныя майстар-класы ці семінары.

ГАВОРАЦЬ ВЫПУСКНІКІ

Падчас круглага стала аўтары закранулі і рэзанансныя пытанні, напрыклад, ці ёсць

для пісьменнікаў забаронены тэмы. **Паэт Анатоль АЎРУЦІН** гаворыць, што ён не прыхільнік таго, каб аўтар працаваў на мяжы дазволенага. «Літаратар мусіць сваімі творами паказваць, чаго ён варты, што капае ён у сваёй душы, а заадно — і ў душах чалавецтва».

Ксенія ВЯЦКАЯ, выпускніца Літінстытута, расказала сваю гісторыю. «Я не стала пісьменніцай, хоць мне здавалася, што ў 18 гадоў я пісала як геній. Можна, гэта да лепшага. Вядома, мая прафесія цяпер звязана з добрым словам, і я вельмі ўдзячна гэтай адукацыі. Я ёй ганаруся. Мне б хацелася, каб, можа, і мае дзеці туды пайшлі. Калі выпускалася, выкладчыкі захапляліся майёй патрыятычнай прозай пра Беларусь. Я пытаюся ў сваіх аднакурснікаў — ніхто менавіта літаратурай не займаецца. Тут мусіць сысціся вельмі шмат: і талент, і адукацыя».

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@vziazda.by

■ У закрытай прасторы

Галоўнае — пралезці
праз дзверыКожны ахвотны змог выставіцца
ў «Доме карцін»

Галерэя «Дом карцін», што станюча зарэкамендавала сябе пачынаючы з першай выставы і надалей, арганізавала даволі экстравагантны праект: на працягу трох дзён у парадку жывой чаргі прымала ад кожнага ахвотніка па адным творы, які тут жа маніраваўся ў экспазіцыю. Аўтарам не трэба было даказваць наяўнасць спецыяльнай адукацыі ці казыраць удзелам у міжнародных праектах — работы прымаліся ад усіх. Патрабаванне толькі адно: каб творы пралазілі праз дзверы. Тое, што атрымалася, — выставу жартаўліва назвалі «Я Манэ, Я Шышкін, Я Малевіч» — ужо можна ўбачыць у залах галерэі.

Акцыя праходзіла з 29 да 31 студзеня, толькі за першы дзень у прастору прыйшло каля трохсот аўтараў, а ў выніку экспазіцыя складалася з 661 твора мастацтва, як можна здагадацца, абсалютна розных па жанрах і тэхніках. Усе залы галерэі «Дом карцін», такім чынам, занятыя канцэптуальна між сабой не звязанымі работамі, якія прынеслі сюды самі творцы.

Усе залы галерэі
«Дом карцін», такім
чынам, занятыя
канцэптуальна
між сабой не звязанымі
работамі, якія прынеслі
сюды самі аўтары.

Ідэя акцыі — не новая, яшчэ ў 1978 годзе яе ўвасобіў легендарны, у тым ліку дзякуючы сваім эксцэнтрычнасці і бунтарству, куратар Уолтэр Хопс, які за сваю працоўную дзейнасць арганізаваў больш як сто мастацкіх выстаў. Нечаканых, незвычайных, дзіўных. Адной з яго ініцыятыў была выстава «36 гадзін», якая прайшла ў альтэрнатыўнай прасторы — Музеі часовага мастацтва (Museum of Temporary Art) у Вашынгтоне. Сам Уолтэр Хопс цягам 36 гадзін сустракаў візіцёраў, прымаў іх творы і адразу ўстаўляў у экспазіцыю. Да ўдзельнікаў было толькі адно патрабаванне — вядома ж, каб творы пралазілі ў дзверы. Адзін хлопец падпісаў змяты, вырваны з часопіса, фотаздымак голай жанчыны і прынес яго ў Музей, сцвярджаючы, што гэта яго твор. — Хопс у выніку знайшоў кут без падсветкі і сказаў: «Вось выдатнае месца для тваёй работы».

Выстава «36 гадзін» стала цудоўным прыкладам альтэрнатыўнай «дзвіжухі» ў сферы мастацтва і ў нашай сучаснасці, калі куратарская работа ў Беларусі таксама адрываецца ад акадэмічнасці, калі з'яўляецца ўсё больш і больш так званых альтэрнатыўных пляцовак і ў гэты ж час зусім не проста арганізаваць персанальную выставу, такая напрацоўкі прыходзяцца вельмі дарэчы. Прыемна, што тут няма канфлікту прафесійнага і прафесійнага мастацтва, высокага і іранічнага, вядомага і не.

Кожны наведвальнік выставы «Я Манэ, Я Шышкін, Я Малевіч» з усёй разнастайнасці прадстаўленых твораў можа выбраць трох фаварытаў. Падлік галасоў у выніку выявіць уладальніка Прыза глядацкіх сімпатый, які атрымае магчымаць правесці ў галерэі «Дом карцін» персанальную выставу.

Экспазіцыю можна паглядзець да 26 лютага.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ. katsyalovich@vziazda.by

«Першацвет»
як пачатакПадведзены вынікі конкурсу
маладых літаратараў

10 самых лепшых маладых паэтаў і 10 маладых празаікаў сталі пераможцамі літаратурнага конкурсу «Першацвет». Іх урачыстае ўзнагароджанне адбылося падчас XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу.

Конкурс, закліканы падтрымаць маладых аўтараў, сёлета праходзіў упершыню. На яго было даслана 160 работ з розных куткоў Беларусі. Пра тое, што ў гэтай ініцыятыўе будзе добрая перспектыва, расказаў **намеснік міністра інфармацыі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ**:

— Вельмі прыемна вітаць пераможцаў конкурсу «Першацвет», які быў заснаваны Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Выдавецкім домам «Звязда», выдавецтвам «Мастацкая літаратура» пры вельмі творчай, жывой падтрымцы Саюза пісьменнікаў Беларусі. Мне здаецца, што якраз гэты альманах — плён вашай творчай штодзённай работы, якую вы праводзіце разам з натхненнем, разам з вашымі музамі, ствараючы вершы, прозу ці драматургічныя творы. «Першацвет» — гэта слова, якое вядзе да першаснасці, гаворыць пра нейкі пачатак. Мне здаецца, што ў конкурсе з такой прыгожай назвай будзе вельмі цікавая перспектыва. Я ўпэўнены ў гэтым. І што следам за альманахам паўстане сур'ёзная бібліятэка твораў маладых літаратараў. Спадзяюся, многія сёлётыя ўдзельнікі дашлюць свае творы і на другі этап конкурсу, які распачнецца ўжо 1 сакавіка. Найлепшыя творы будуць надрукаваныя не толькі ў альманаху «Першацвет», але і на старонках газеты «Літаратура і мастацтва», часопісаў «Маладосць», «Нёман» і іншых літаратурна-мастацкіх і грамадска-палітычных выданняў краіны.

Работы маладых аўтараў прайшлі ацэнку прафесійнага журы. Адным з тых, хто вызначыў пераможцаў, быў **галоўны рэдактар выдавецтва «Мастацкая літаратура» паэт Віктар ШНІП**:

— Калі агульны ўзровень дасланных работ ацэньваць па 100-бальнай шкале, то я б паставіў 65. Бо некаторыя ўдзельнікі, напрыклад, дасылалі творы, напісаныя пра вайну, — а ў гэтай тэматыцы сказаць штосьці новае вельмі складана. Іншыя накіроўвалі творы, напісаныя адмыслова для «Першацвету», — і гэта таксама адчувалася. Хацелася б, каб наступны раз маладыя аўтары не рабілі так, а адбіралі самае лепшае з напісанага апошнім часам... Выбрана толькі 10 самых яркавых паэтаў і 10 празаікаў, але насамрэч таленавіты моладзі было нашмат больш — я б адзначыў 30 таленавітых паэтаў і 25 празаікаў, вартых быць надрукаванымі ў зборніку. Конкурс быў адкрытым — імёны ўдзельнікаў не хавалі ад журы, таму мы чыталі як знаёмых, так і незнаёмых нам маладых твораў. Але калі, напрыклад, мы ведалі некага як добрага аўтара, а на конкурс ён прадставіў не самыя лепшыя свае творы, то, натуральна, ён не стаў пераможцам. Галоўнае, каб у пазіі адчувалася сапраўднае паэтычнае слова, а ў прозе — мастацкая літаратура.

Цікава, што ў адной з пераможцаў у намінацыі «Проза» Валерыі Саротнік ужо дзве ўласныя кнігі пазіі! Як той казаў, таленавіты чалавек таленавіты ва ўсім. Яшчэ адна «празаічная» пераможца Аліна Длатоўская — таксама ўжо досыць паспяхова аўтар. Колькі гадоў таму яна заняла першае месца ў намінацыі «Проза» на конкурсе «Брама-Мар». А сёлета ёй прысудзілі дру-

гое месца ў конкурсе перакладаў «Зразумей Украіну». У васьмі нумарах часопіса «Бярозка» друкавалася аповесць гэтай маладой аўтаркі «Арнаменты» — фантастычны твор для малодшых падлеткаў.

— Перамога ў «Першацвете» яшчэ раз даказвае мне, што не трэба нічога баяцца, трэба заўсёды рухацца наперад, рызыкаваць, і рана ці позна ты атрымаеш тое, чаго хочаш, і твае жаданні спраўдзяцца, — расказала **Аліна ДЛАТОВСКАЯ** карэспандэнту «Звязды». — У пэўным сэнсе я рызыкавала, калі падавала твор на конкурс, бо не была ўпэўнена ў яго якасці — вельмі доўга вычытвала, рэдагавала, перапісвала — і ўсё адно не была спакойная, што зрабіла ўсё, што магла... Часцей за ўсё я пішу ў метро, калі еду на працу. Менавіта там да мяне прыходзіць натхненне і вельмі добра прыдумваецца. Спачатку я занатоўваю на тэлефоне, а на чымі пераношу ў сшытак ці на камп'ютар. Насамрэч я больш люблю пісаць ад рукі, бо так лепш прадумваеш тое, што пішаш, але цяпер, на жаль, не заўсёды ёсць такая магчымасць.

Літаратурны конкурс для маладых аўтараў сёлета толькі распачынаецца. Наперадзе — шмат новых кніг і новых імёнаў, якія запалюцца на небасхіле беларускай маладзёжнай літаратуры.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@vziazda.by

Фота Юліяна ПЯСЕЦКАГА

Уважаемые акционеры ОАО «МАПИД»

17 февраля 2017 года

состоится внеочередное общее собрание акционеров

ОАО «МАПИД»,

расположенного по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205.

Собрание созывается по инициативе Наблюдательного совета ОАО «МАПИД».

Собрание пройдет по адресу:

**г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205 (зал заседаний).
Начало работы собрания – 17 февраля 2017 года,
14.00.**

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О внесении изменений в Устав ОАО «МАПИД».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться в рабочие дни начиная с 13 февраля по 16 февраля 2017 года по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, каб. №208А (отдел собственного строительства и инвестиций) с 9.00 до 16.00, 17 февраля 2017 года – по месту проведения собрания с 9.00 до 13.30.

Регистрация участников собрания с 12.30 до 13.30 по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт; представителю акционера – паспорт и доверенность.

Администрация.

УНП 100008115

Благотворительный местный фонд «ОТКРЫТЫЕ СЕРДЦА»

212030, г. Могилев, ул. Ленинская, д. 27, офис 4.

www.prolife-belarus.org

Расчетный счет №301504220, 7213 Филиал 700 «АСБ Беларусбанк», код 153 801 536, УНП 790 627 109.

Телефоны: +375 29 3601715, +375 29 8122276

ОТЧЕТ ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ СВОЕГО ИМУЩЕСТВА ЗА 2016 ГОД.

Количество учредителей благотворительного местного фонда «Открытые сердца» – 1 человек, из них 1 – физическое лицо. Единица измерения – тыс. рублей.

Информация о стоимости имущества благотворительного местного фонда «Открытые сердца» (далее – Фонд):

- остаточная стоимость основных средств на 31.12.15 г. составляет 0,6 тыс. руб., в том числе:

- видеокамера Панасоник – 0,6 тыс. руб.
- поступлений из иных источников, не запрещенных законодательством, – 25,07 тыс. руб., в том числе 0,7 тыс. руб. – дотация из ФЦЗН для выплаты пособия по уходу за ребенком.

Общая сумма расходов, понесенных Фондом на достижение общественно-полезных целей, указанных в Уставе Фонда, составляет 25,17 тыс. руб. В том числе:

- на выплату заработной платы, пособия по уходу за ребенком и хозяйственных расходов 19,27 тыс. руб.;
- на оплату налогов и обязательных платежей из ФЗП 1,34 тыс. руб.;
- на оплату поставщикам (буклеты, листовки) 3,96 тыс. руб.;
- прочие платежи (вознаграждения банку и др.) 0,6 тыс. руб.

Фонд не является учредителем унитарных предприятий, участником в иных хозяйственных обществах, юридических лицах, созданных для осуществления предпринимательской деятельности.

Могилев, 08.02.2017 г.

В. А. Волохович, директор Фонда

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец Унитарное предприятие «Торговый дом «Коптево», г. Новополоцк, пер. Рижский, 10

Предмет аукциона

Месторасположение – Витебская обл., г. Новополоцк, пер. Рижский, д. 10

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (номер дома)
--------------	------------	---------------	-------------------	--------------------

Лот №1

Здание сторожевой будки	Здание нежилое	12	252/С-528	д. 10, корп. 1
--------------------------------	----------------	----	-----------	----------------

Склад-магазин	Здание специализированное розничной торговли	666,9	252/С-1528	д. 10
----------------------	--	-------	------------	-------

Составные части и принадлежности: Асфальтобетонное покрытие (2 339,0 кв. м), ограждение (455,4 м п.), ворота, дымовая труба

Здание гаражей с бытовым помещением	Здание специализированное автомобильного транспорта	234,9	252/С-1796	д. 10, корп. 2
--	---	-------	------------	----------------

в том числе: гаражи №№1–6, бытовое помещение №7

Зеленые насаждения, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 24180000011000017

Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу общ. пл. 0,7441 га на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания производственной базы. Ограничения – водоохранная зона рек и водоемов

Начальная цена с НДС 20% – 171 363 руб. 07 коп.

Шаг аукциона: 8 568 руб. 15 коп.

Лот №2

Склад кирпичный	Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	1068,8	252/С-3603	д. 10, корп. 3
------------------------	---	--------	------------	----------------

Составные части и принадлежности: Два навеса (223 и 242 кв. м), асфальтобетонное покрытие (2638 кв. м), ограждение (57,3 м п.)

Резервуар пожарного запаса №1	Сооружение специализир. складов, хранилищ	50	252/С-21146	д. 10, корп. 3
--------------------------------------	---	----	-------------	----------------

Зеленые насаждения, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 24180000011000047

Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу общ. пл. 0,5233 га на праве постоянного пользования для обслуживания здания склада кирпичного и резервуар пожарного запаса. Ограничения – водоохранная зона рек и водоемов

Начальная цена с НДС 20% – 169 683 руб. 96 коп.

Шаг аукциона: 8 484 руб. 20 коп.

Лот №3

Арочный склад №1	Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	701,6	252/С-3602	д. 10, корп. 4
-------------------------	---	-------	------------	----------------

Составные части и принадлежности: Навес (128 кв. м), асфальтобетонное покрытие (617 кв. м), ограждение (30,5 м п.)

Арочный склад №2	Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	701,8	252/С-8822	д. 10, корп. 5
-------------------------	---	-------	------------	----------------

Составные части и принадлежности: Навес (130 кв. м), асфальтобетонное покрытие (901 кв. м), бетонное покрытие (173 кв. м), ограждение (130,6 м п.)

Резервуар пожарного запаса №2	Сооружение специализир. складов, хранилищ	75 м³	252/С-21147	д. 10, корп. 5
--------------------------------------	---	-------	-------------	----------------

Резервуар пожарного запаса №3	Сооружение специализир. складов, хранилищ	75	252/С-21148	д. 10, корп. 5
--------------------------------------	---	----	-------------	----------------

Зеленые насаждения, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 24180000011000048

Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу общ. пл. 0,6851 га на праве постоянного пользования для обслуживания зданий арочных складов и резервуаров пожарного запаса. Ограничения – водоохранная зона рек и водоемов

Начальная цена с НДС 20% – 134 050 руб. 50 коп.

Шаг аукциона: 6 702 руб. 53 коп.

Порядок ознакомления

Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется: вторник-четверг с 9.00 до 16.00, перерыв с 13.00 до 14.00. Ответственное лицо: Порохина Н.Н., контактный телефон МТС 8(029)8961776

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с №3012343260010; в Дирекции «ОАО Белфинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 3 (три) рабочих дня после проведения аукциона

Срок оплаты: Не более 3 (трех) дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов:

аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением СовМина РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 26.01.2017

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	23.02.2017 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
---	--

Дата и время окончания приема документов	22.02.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
---	---

Контактные телефоны	Тел: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by
----------------------------	--

Извещение о проведении аукционных торгов в Жабинковском районе Брестской области по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Начальная цена предмета аукциона (BYN)	Сумма задатка (BYN)	Расход. по подг. земель.-кадастр. док. (BYN)	Затраты на строительство распределительной и транспортной инфраструктуры**	Наличие ограничений и охранных зон на земельном участке
1	Ракитницкий с/с, аг. Ракитница, ул. Ольховая, 10	122582403101000526	0,1365	2 273,37	450,00	1 417,86	-	ограничений в использовании земель нет
2	Ракитницкий с/с, д. Федьковичи, ул. Абрикосовая, 2	122582404601000228	0,1578	1 289,27	255,00	1 206,79	-	0,0002 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В; 0,0007 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения
3	Ракитницкий с/с, д. Федьковичи, ул. Абрикосовая, 4	122582404601000229	0,1576	1 287,64	255,00	1 206,79	-	0,0004 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В
4	Ракитницкий с/с, д. Стриганец, ул. Вишневая, 8Г	122582403601000220	0,2259	2 654,92	530,00	1 137,61	-	0,0112 га – охранный зона линии связи и радиодификации; 0,003 га – охранный зона газораспределительной системы; 0,0906 га – охранный зона мелиорируемых (мелиоративных) земель
5	Ракитницкий с/с, д. Замошаны, ул. Центральная, 21Б	122582402101000085	0,1275	1 454,38	435,00	1 397,68	-	0,0004 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 10 кВ
6	Жабинковский с/с, д. Щеглики, ул. Береговая, 22	122580608601000295	0,1500	2 802,38	560,00	1 092,24	4 269,95	0,005 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; 0,15 га – водоохранная зона реки Мухавец
7	Жабинковский с/с, д. Щеглики, ул. Береговая, 24	122580608601000296	0,1500	2 802,38	560,00	1 092,24	4 269,95	0,005 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; 0,15 га – водоохранная зона реки Мухавец
8	Жабинковский с/с, д. Щеглики, ул. Береговая, 26	122580608601000297	0,1500	2 802,38	560,00	1 092,24	4 269,95	0,013 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; 0,15 га – водоохранная зона реки Мухавец
9	Жабинковский с/с, д. Щеглики, ул. Береговая, 28	122580608601000298	0,1500	2 802,38	560,00	1 092,24	4 269,95	0,013 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 В; 0,15 га – водоохранная зона реки Мухавец
10*	Жабинковский с/с, д. Здитово, ул. Жасминовая, 10	122580603601000254	0,1612	5 028,78	1 000,00	855,76	-	0,1612 га – водоохранная зона реки Мухавец
11*	Ленинский с/с, д. Рогозно, ул. Центральная, 72	122581503601000115	0,2127	2 037,57	405,00	1 289,89	-	ограничений в использовании земель нет
12*	Ленинский с/с, д. Филипповичи, ул. Центральная, 28А	122581504101000071	0,2442	2 205,44	440,00	1 278,27	-	0,0026 га – охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В
13*	г. Жабинка, пер. Приозерный, 11	122550100001002616	0,1177	13 049,14	2 609,00	603,69	-	0,1177 га – водоохранная зона пруда Визхар и канала Безымянный

Дополнительное условие по лоту №4: победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан возместить убытки, причиняемые нарушением функционирования мелиоративных систем и сооружений при строительстве многоквартирного жилого дома, в размере 532 руб. 73 коп.

** – перечисление средств в счет возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку производится лицом, которому предоставлен земельный участок, одновременно в течение срока строительства объекта строительства, установленного в проектной документации (но не позднее дня утверждения акта приемки объекта строительства в эксплуатацию), с учетом индексации (решение Жабинковского районного исполнительного комитета от 15 июля 2015 г. №1227).

Расчет затрат на строительство распределительной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам произведен в соответствии с Положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 №298

Целевое назначение использования участков – строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462 и состоит при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» Сумма задатка перечисляется на счет КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» № 3012780360011, открытый в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Брест, ул. Московская, 202, код банка 246, УНП 290433924.

Земельный участок предоставляется в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона с условиями:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победителем такого аукциона или в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся единственным участником несостоявшегося аукциона;

- внесения платы за земельный участок на расчетный счет соответствующего с/с (РИК);

- возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, и затрат, связанных с формированием земельного участка, государственной регистрацией в отношении этого участка;

- обращения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в двухмесячный срок после подписания протокола о результатах аукциона или признания аукциона продажи несостоявшимся за государственной регистрацией в отношении земельного участка;

- получения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в установленном порядке и сроки технической документации и разрешения на строительство жилого дома;

- занятия (освоения) победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона земельного участка не позднее одного года после государственной регистрации права на него;

- снятия победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона на земельном участке плодородного слоя почвы из-под пятен застройки и использования его для благоустройства участка

Аукцион состоится 17 марта 2017 г. в 11.00 по адресу: г. Жабинка, ул. Кирова, 65 (зал заседаний)

Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 13.02.2017 г. до 17.30 13.03.2017 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.)

по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by и www.gki.gov.by

ИНФОРМАЦИЯ О ФОРМИРОВАНИИ РЕЕСТРА АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Амкор-КЭЗ», Витебская обл., Толочинский район, г.п. Коханово, Промышленная зона, ул. Промышленная, 3, на основании решения Совета директоров общества от 10 февраля 2017 года для проведения очередного (годового) общего собрания акционеров определено дату формирования реестра акционеров – 1 марта 2017 года.

УНП 30002841

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже автомобилей, принадлежащих «Белэксимгарант» на праве хозяйственного ведения

№ лота	Описание	Местонахождение	Начальная цена без учета НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
Лот №1	Мазда 626 кузов (рама) №JMZGF12F201450422, легковой специальный седан, г. в. 2001, разрешенная масса 1695 кг, двигатель – с рабочим объемом 2,0 л, КП – механическая, цвет перламутрово-темно-синий	Гродненская обл., г. Ошмяны, ул. Советская, 148	480,64	48,06
Лот №2	ВАЗ 21110 кузов (рама) №ХТА21110020093806, специальный универсал, г. в. 2001, разрешенная масса – 1525 кг, двигатель – с рабочим объемом 1,5 л, КП – механическая, цвет – серебристый	Гродненская обл., г. Лида, ул. 8 Марта, 12	223,27	22,33
Лот №3	ВАЗ 2110 кузов (рама) №ХТА21103030567898, легковой специальный седан, г. в. 2003, разрешенная масса – 1525 кг, двигатель – с рабочим объемом 1,5 л, КП – механическая, цвет – темно-зеленый металллик	г. Гомель, ул. Олимпийская, 20	229,81	22,98
Лот №4	ВАЗ 21093-21 кузов (рама) №ХТА21093043672200, легковой специальный хэтчбек, г. в. 2004, разрешенная масса – 1370 кг, двигатель – с рабочим объемом 1,5 л, КП – механическая, цвет – темно-зеленый	Витебск, автостоянка грузового транспорта Вороновское кольцо	567,96	56,80

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) в течение 5 (пяти) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) наличными или безналичными денежными средствами в течение 3 (трех) банковских дней с даты заключения договора купли-продажи.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Передача Объекта (Объектов) производится по акту приема-передачи после полной оплаты не позднее 3 (трех) дней с даты оплаты.

При оплате за Объект (Объекты) Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает комиссию банка за перевод денежных средств либо возмещает Продавцу расходы, связанные с инкассацией наличных денежных средств

Аукцион состоится 14.03.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: Белорусское республиканское унитарное предприятие экспортно-импортного страхования «Белэксимгарант», 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 2, пом. 1, т./ф.: 209 40 28, 209 40 67.

Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, тел. 8 (017) 306-00-57. Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже автомобилей, принадлежащих «Белэксимгарант», проводимом 14 марта 2017 г.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. **Окончание приема заявлений 10.03.2017 в 11.00.**

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектами. Контактные лица для осмотра Объектов: по лоту №1 – Денисенко Александр Алексеевич – 8029 606 73 76, по лоту №2 – Гордейчик Ольга Алексеевна – 8029 130 68 66, по лоту №3 – Рак Юрий Николаевич – 8029 661 71 91, по лоту №4 – Лукьянов Александр Петрович тел 8029 195 85 80

Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ

Номер лота	Предмет торгов	Начальная цена без НДС, BYN	Размер задатка, BYN
Лот №1	Объект №1 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-38675 (Ателье химчистки), пл. 1001,6 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001004400 площадью 0,2020 га. Объект №2 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-11371 (Склад ГСМ), пл. 44,6 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001004400 площадью 0,2020 га. Объект №3 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-42981 (Котельная), пл. 136,2 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001004400 площадью 0,2020 га. Объект №4 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-66251 (водопровод (водопроводная сеть)), протяженностью 49,5 м п. Объект №5 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-66250 (Канализация хозяйственная), протяженностью 59 м п. Объект №6 – Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-66252 (Линия электропередачи 0,4 кВ), протяженностью 104 м п. Объект №7 – Забор железобетонный (инв. №000000177), протяженностью 9	764 030,00	76 403,00
Местонахождение объектов	Брестская обл., г. Брест, ул. Карбышева, 64		
Продавец (Балансодержатель)	ЧП «Джерза»		
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки», Брестский филиал		
Срок заключения договора купли-продажи	в течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	в соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012178938017 в ОАО «БПС-Сбербанк»		
	Региональная дирекция №100 по Брестской области, код 369, г. Брест, ул. Мицкевича, 10 УНП 201028245		
	<p>Аукцион состоится 16 марта 2017 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325, Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».</p> <p>Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, и иную информацию можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8-(0162) 20-92-13, 21-88-81, (029) 626-72-52.</p> <p>Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.</p> <p>Последний день приема заявлений – 15 марта 2017 г. до 17.00.</p> <p>Другие сведения, необходимые участникам аукционных торгов, можно узнать по телефонам: 8-(0162)-20-92-13, 21-88-81, (029) 626-72-52</p>		

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении годового общего собрания акционеров

Годовое общее собрание акционеров ОАО «Белэнергосацита» состоится **28 марта 2017 года в 11 часов 00 минут** по адресу: г. Минск, ул. **Монтажников, 12.**

Собрание проводится в очной форме. Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет осуществляться в день проведения собрания по месту (адресу) проведения собрания. Время начала регистрации: 10 часов 00 минут. Время окончания регистрации: 10 часов 45 минут.

Дата формирования реестра владельцев акций Общества, на основании которого будет составлен список лиц, имеющих право на участие в собрании: 16 марта 2017 года.

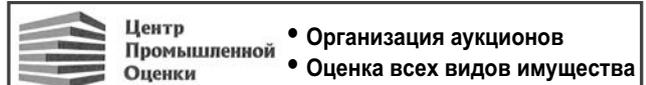
ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год (отчеты органов управления и контроля Общества) и основных направлениях деятельности Общества на 2017 год.
- Об утверждении годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках Общества, распределение прибыли и убытков Общества по результатам 2016 года.
- Об утверждении дивидендов за 2016 год.
- Об избрании членов наблюдательного совета Общества.
- Об избрании членов ревизионной комиссии Общества.
- О вознаграждениях и компенсациях расходов членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Ознакомление лиц, имеющих право на участие в собрании, с информацией (документами), подлежащими предоставлению при подготовке к проведению собрания, будет осуществляться в рабочие дни и рабочее время с 17 по 27 марта 2017 года по адресу: г. Минск, пер. Бехтерева, 7, а в день проведения собрания – во время и в месте проведения собрания (28 марта 2017 года, г. Минск, ул. Монтажников, 12).

Для регистрации участнику собрания необходимо предъявить документ, удостоверяющий личность, а также, если необходимо, документы, подтверждающие его полномочия: доверенность и/или другие документы в соответствии с действующим законодательством.

УНП 100098854

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703			
Продавец	Червенское районное потребительское общество			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Магазин №17	Здание специализированное розничной торговли	163,6 кв. м	615/С-16336	Минская обл., Червенский р-н, г. Червень, ул. Советская
Составные части и принадлежности: склад				
Сведения о земельном участке: пл. 0,0488 га, предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания и эксплуатации объектов торговли				
Начальная цена с НДС 20% – 30 812 руб. 70 коп.				
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с №3012343260010; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Дата и время проведения аукциона	20.03.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	17.03.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by			

Извещение о повторном аукционе 27 февраля 2017 г. по продаже объектов недвижимости в г. Пинске

Наименование объекта	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54077 «Цех строительных металлоконструкций»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54078 «Цех изготовления металлоконструкций»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54080 «Заготовительный цех»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-54079 «Деревообрабатывающий цех»	Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-50656 «Административное помещение с коммуникациями»	Капитальное строение с инвентарным номером 130/С-44659 (здание компрессорной и прилагающими сооружениями и инженерными сетями)
Номер лота	1	2	3	4	5	6
Местонахождение объекта	г. Пинск, ул. Калиновского, 11И-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11И-2	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-2	г. Пинск, ул. Калиновского, 11Г-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11-1	г. Пинск, ул. Калиновского, 11П
Тип помещения	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Совмещенное с другим изолированным помещением	Отдельно стоящее
Общая площадь (кв. м)	3982,2	4516,7	3351,5	12954,0	3482,1	539,0
Площадь земельного участка для обслуживания строения (га)	1,444		3,574			0,1827
Начальная цена продажи	206 828,90	234 471,39	230 554,37	875 976,52	199 639,37	89 891,85
Сумма задатка	20 682,90	23 447,15	23 055,45	87 597,65	19 963,95	8989,20
Условия продажи	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством	Возможна рассрочка в соответствии с действующим законодательством
Характеристика объекта, площадь земельного участка (кв. м), решение об отводе земельного участка	Одноэтажное, состоит из 3 пролетов по 2160 м ² каждый. В состав входит: покрасочное отделение с локальными очистными сооружениями, водопроводная сеть – 127,4 м, канализация фекальная – 91,5 м, ливневая канализация – 143,4 м, линия электропередачи – 593 м, беседка, бетонное покрытие – 2290,2 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1973 г.	Одноэтажное, состоит из 3 пролетов по 2160 м ² каждый. В состав входит: водопроводная сеть – 157,2 м, канализационная сеть – 163,3 м, линия электропередачи – 593 м, беседка, бетонное покрытие – 1922,8 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1973 г.	Одноэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов 1389 м ² ; навес 284 м ² , водопроводная сеть протяженностью 248,9 м, асфальто-бетонное покрытие 1876 м ² , бетонное покрытие 2751 м ² , линия электропередачи (ААБЛ-10 3*95) – 200 м, ливневая канализация – 30,8 м, ремонтная мастерская, административные и санитарные помещения. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.	Одно- и двухэтажное, в состав входит: склад пиломатериалов с бетонным покрытием 3051,3 м ² , сушильные камеры 6 шт., навес 72 м ² , циклоны 3 шт., помещение для газовой сварки со складом, санитарно-бытовые и административные помещения, асфальто-бетонное и бетонное покрытие 4979 м ² , электрический кабель 96,7 м, ливневая и фекальная канализация 203,8 м. Ввод в эксплуатацию – 1972 г.	Здание трехэтажное с внутренними собственными коммуникациями (водопроводная, канализационная сеть, линия электропередачи). Имеется отопление (собственная котельная). Ввод в эксплуатацию – 1971 г.	Одноэтажное здание. Канализационная сеть 73 м, водопроводная сеть 20,4 м, бетонное покрытие 701 м ² . Ввод в эксплуатацию – 1992 г.
Организатор аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»					
Продавец аукциона	Ликвидационная комиссия ОАО «Пинский КСИ», ТУП «ПриБут»					

Аукцион состоится **27 февраля 2017 года в 11.00** по адресу: г. Пинск, ул. Калиновского, 11, в актовом зале.

Перечень необходимых документов:

- Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии».
- Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка: на расчетный счет ОАО «Пинский комбинат строительной индустрии» 3012470120029 в РКЦ №37 в г. Пинске филиала ОАО «Белагропромбанк» – Брестское областное управление, код 401, УНП 200305504, срок внесения суммы задатка – по 24 февраля 2017 г. включительно.
- Индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов.
- Юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юриди-

ческого лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники, для заверения их копий организатором торгов.

5. Представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор торгов имеет право отказаться от проведения аукциона в любое

время, но не позднее, чем за три дня до даты его проведения.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить затраты на оценку, организацию и проведение аукциона; подписать договор купли-продажи недвижимого имущества в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу:

г. Пинск, ул. Калиновского, 11, каб. 2, с 9.00 до 15.00 по рабочим дням по 24 февраля 2017 года включительно, тел. 80165-37-16-19, тел./факс (80165) 37-16-66. Контактный телефон 375-29-640-80-37

ФІНАЛЬНЫ АКОРД «ЛІРЫ»

Лепшую беларускую песню ў 2016 годзе напісаў гурт «J:МОРС», які таксама абраны лепшым музычным калектывам краіны

Увечары 9 лютага ў сталічным Палацы Рэспублікі адбылася ўрачыстая цырымонія ўручэння V Нацыянальнай музычнай прэміі ў галіне папулярнай музыкі «Ліра». Нагадаем, гэты конкурс, арганізатарамі якога з'яўляюцца Міністэрства культуры Беларусі і Агульнанацыянальнае тэлебачанне, з 2014 года праходзіць раз на два гады і ўлічвае пры вызначэнні найлепшых дзеячаў айчыннай эстрады ратацыю на радыё- і тэлеканалах, прасоўванне артыстаў у інтэрнэце, меркаванні прафесіяналаў, а таксама ацэнкі слухачоў.

Гурт «J:МОРС» выканаў сваю пераможную песню «Блізка» двойчы: разам з фальклорным хорам і з усімі лаўрэатамі «Ліры».

Яшчэ адно добрае пачынанне сёлетняй «Ліры» — прысваенне намінацыі «Адкрыццё года» імя Аляксандра Ціхановіча. І гэта не проста даніна павагі і памяці народнаму артысту Беларусі.

прызнаў свайго цёзку па прозвішчы Арцёма Саладуху «пазашлюбным сынам». Або магло б застацца па-за кадрам краінальнае і шчырае выступленне «Лепшага паэта года» Алега Жукава, які ў свае 80 гадоў дасць фору многім маладым творцам, — толькі летась ён напісаў 15 песень і, падзякаваўшы нябёсам за доўгае жыццё і паўвекавую працу з маладымі артыстамі, зухавата паабяцаў: «Мы яшчэ пакажам!» А якой эфектнай атрымалася фінальная прамова старэйшай журы Анатоля Ярмоленкі, якога зала незапланавана ўгаварыла праспяваць — і разам з ім зацягнула «А я лягу, прылягу...». Нездарма ўладальнікі галоўнай прэміі «Лепшая песня года» і звання «Лепшы калектыв года», гурт «J:МОРС», з лёгкай зайздрасцю адзначылі: «І мы хацелі б дабіцца такіх вынікаў у сваёй музычнай кар'еры: каб мы выйшлі на сцэну з адным мікрафонам, а вы з намі спявалі».

...Тым не менш без лыжкі дзэгцю сёлетняя «Ліра», як і яе папярэднікі, таксама не абышлася. «Чаму галоўныя ўзнагароды атрымліваюць адны і тыя ж?» — гучным шэптам абмяркоўвалі ў нас за спінамі глядачы ўручэнне прэміі за лепшы жаночы і лепшы мужчынскі

Пераказваць храналогію ўручэння ўсіх прэміяў у 12 асноўных і дзвюх спецыяльных намінацыях, мабыць, не мае сэнсу — ужо ў гэту нядзелю, 12 лютага, усе ахвотныя змогуць паглядзець на тэлеканале АНТ тэлеверсію цырымоніі і яркае музычнае шоу. Таму звернем увагу на некаторыя нябачныя з экрану, але ад таго не менш важныя акалічнасці.

Пачнём з таго, што пасля «перазагрузкі», праведзенай у 2014 годзе, прэмія нарэшце набыла стабільнасць: у колькасці і назвах намінацый — тузін асноўных, а таксама ў парадку правядзення само-

Малады гурт «Радыхвалля» стаў першым уладальнікам прэміі і дыплама «Адкрыццё года» імя Аляксандра Ціхановіча.

га конкурсу — тры этапы. Такім чынам увесь працэс стаў больш празрыстым і зразумелым. Адназначна скарацілася і працягласць самой цырымоніі — замест колішніх пяцігадзінных масавых танцаў з бубнам «Ліра-2016» заняла ўсяго толькі тры гадзіны, і гэта з абавязковымі тэхнічнымі паўзамі, замінамі вядучых і пераздымкамі дубляў, якія, натуральна, выражуць з эфіру.

Дзеля большай празрыстасці і разам з тым інтрыгі арганізатары сёлета ўпершыню пайшлі на смелы крок: уладальнікаў 9 з 14 прэміяў прафесійнае журы вызначала галасаваннем наўпрост падчас цырымоніі, і глядачы маглі сачыць, які выбар зрабіў кожны з 11 суддзяў. Прэтэндэнты ж — і гэта таксама ўдалы ход АНТ — чакалі абвешчання вынікаў і дзяліліся эмоцыямі ў «грын-руме» непасрэдна за дзвярыма глядацкай залы, у холе Палаца Рэспублікі, адкуль перыядычна рабіліся прамыя ўключэнні. Гэтыя перамены адбіліся на агульнай атмасферы «Ліры» вельмі нават няблага, ператварыўшы доўгае чаканне ў сапраўды хвалюючы і цікавы працэс.

Яшчэ адно добрае пачынанне сёлетняй «Ліры» — прысваенне намінацыі «Адкрыццё года» імя Аляксандра Ціхановіча. І гэта не проста даніна павагі і памяці народнаму артысту Беларусі, — улічваючы, колькі прадзюсарскай, музычнай і

Лідар гурта «БЕЗ БІЛЕТА» Віталь Артыст цалкам апраўдаў сваё прозвішча, зладзіўшы на сцэне шоу аднаго акцёра.

простай чалавечай падтрымкі атрымалі ад Аляксандра Ціхановіча многія некалі дэбютанты, а цяпер ужо вядомыя выканаўцы, — а добры стымул пачаткоўцам апраўдаць высокі давер.

Нарэшце, вельмі добрым рашэннем арганізатараў, мяркуючы па рэакцыі публікі, стала адсутнасць жорсткага рэгламенту для лаўрэатаў і ганаровых гасцей цырымоніі. Інкаш, напэўна, не прагучалі б жартаўлівыя кіпны Аляксандра Саладухі, які

вакал. Пераможцамі ў ім сталі Іна Афанасьева і Саша Нэма. Дзеля справядлівасці заўважым: аналагічныя ўзнагароды артысты ўзялі адпаведна шэсць і пяць гадоў таму, і пытанне, чаму за гэты час не з'явілася годных канкурэнтаў, трэба адрасаваць зусім не ім і не журы. А вось з крытыкай у адрас намінацыі «Стыль года», якую таксама давалося пачуць у закулісскім конкурсе, мы, напэўна, пагодзімся: сапраўды, чаму за працу айчынных дызайнераў па стварэнні адметных сцэнічных касцюмаў прызавяя статуэткі атрымліваюць толькі... артысты, якія гэты ўборы носяць?

Але найбольшае засмучэнне выклікала ў нас нейкае «скаменчае» двухмоўе цырымоніі: пара вядучых на сцэне гаварыла па-беларуску з памылкамі, вядучая ў «грын-руме» — па-руску, лаўрэаты — хто так, хто гэтак. Цалкам на беларускую Нацыянальнае музычнае прэмія ў галіне папулярнага мастацтва перайшла... праз тры гадзіны, у апошняй (!) намінацыі «Лепшая песня года». Цуд, ды і годзе!

Безумоўна, усё гэта прыватнасці і суб'ектыўны погляд. Але ацэнка творчасці — рэч заўжды ў нечым суб'ектыўная, а межаў дасканаласці няма...

Вікторыя ЦЕЛЯШУК. tselyashuk@zviazda.by

■ Зачапіла

Н. ЗІГУЛЯ. «Куры прынеслі ў Віркаў шчасце»
(«Звязда» ад 18 студзеня)

— Заўсёды з задавальненнем чытаю матэрыялы пра нашы народныя традыцыі і абрады. А ў чароўных святочных калядных дні асабліва адчуваецца покліч продкаў. З задавальненнем сама прыняла б удзел у калядках. Але, на жаль, у нас у горадзе такога няма. Вось чула, у Гомелі калядоўшчыкі ходзяць нават па пад'ездах. Вядома, што ў вёсцы гэта глядзіцца больш арганічна, але ж трэба прыстасоўвацца да ўсялякіх умоў. Калі знайду аднадумцаў, на наступны год абавязкова далучуся да гэтай традыцыі!

Святлана Васілеўна, г. Маріёў.

А. ЛЯЎКОВІЧ. «Безнаяўны разлік»
(«Звязда» ад 3 лютага)

— Не трэба баяцца інфакіёскаў, банкаматаў ці нейкіх іншых цуда-машын. Гэта я па ўласным вопыце ведаю. Бо, калі картку ўстаўляць дрыготкай рукою, нешта падобнае і можа здарыцца. А праблемы з гэтымі «жалезякамі» часцей узнікаюць таму, што яны... розныя.

Справа ў тым, што больш сучасныя інфакіёскі працуюць з галасавым суправаджэннем. Напрыклад, яны чалавеку паведамляюць, што праз 15—20 секундаў машына картку забярэ, калі вы пра яе забыліся, або спытае аб тым, ці патрэбны кліенту дадатковы час для далейшай работы з аўтаматам. А старыя інфакіёскі выключна маўчаць, толькі дробненька так пішуць на экране, што ўжо праз імгненне ваш пластык трапіць у нутро машыны. А калі чалавек ужо прывык да таго, што яго папярэджваюць голасам, то часціком картку машына і «з'ядзе». Далей пачынаецца ўвогуле блуканне па пакутах, бо картку вам аддадуць толькі ў тым аддзяленні банка, якое яе выдавала. Тут сапраўды нешта трэба мяняць, бо гэтыя адмоўныя моманты (зусім не дробязі) адштурхоўваюць нас ад сучасных тэхналогій. Сумна...

Антаніна Лойка, г. Брэст.

Н. ДРЫНДРОЖЫК. «Бабулька Наталля, адгукніся! Я — твой дзядулька Аляксей»
(«Звязда» ад 4 лютага)

— Прачытала заглавак, падумала, сапраўды нейкі дзядулька згубіў сваю бабульку! А тут моладзь так арыгінальна знаёміцца, на вячорках, як мы ў свой час рабілі. Прыемна, што традыцыі жывуць. Што песні, якія мы спявалі ў маладосці, вяртаюцца, гучаць на «Спеўных сходах» у Мінску. Дарэчы, нядаўна мне ўнучка прывезла дыск з вясельнымі песнямі вёскі Лявонпаль і яе наваколляў (я сама адтуль родам, з Мёршчыны), што запісаў Сяргей Панізік у 1968—1969 гадах. Аматарам аўтэнттыкі вельмі раю паслухаць.

Таццяна Іванаўна.

— Так, Сяргей Доўгушаў са сваёй харызматычнасцю можа павесці за сабой людзей. Прыеду з Барселона — абавязкова пайдзі да яго ў вакальную школу.

Любоў Кудзелка.

— Майму сыну толькі тры месяцы. Я яму спрабую штосьці спяваць, калі гушкаю, але ён не супакойваецца, а, наадварот, пачынае плакаць... Вы пішыце, што беларускамоўныя лепш супакойваюць. Але я іх, на жаль, не ведаю. Прачытала на сайце вашай газеты, што вядучы «Спеўных сходаў» можа даць тэксты і аўдыязапісы беларускіх аўтэнттычных калыханак. Буду ўдзячная, калі падкажаце, як з ім звязцца.

Наталля, мама Мацвея.

В. БОЙКА. «Куды глядзяць агледныя камісіі?»
(«Звязда» ад 8 лютага)

— Пачытаў артыкул, і ў мяне ўзнікла тое ж самае пытанне: «Куды?» Я таксама пенсіянер, хоць і не адзінокі. Але мы з жонкай ужо старыя людзі, і нам таксама цяжка. А ў кватэры і трубы старыя, і з-пад аконнай рамы вецер свішча, і ў падвале вечна вады па лыткі. А шанюньныя камісіі па тых п'яніцах ды асацыялах ходзяць, розуму іх вучаць! Лепей бы на нармальных людзей больш увагі звярталі! Бо харошы, сумленныя чалавек саромеецца напаказ сваю бяду выстаўляць. Во, у суседзях маіх вечна сваркі: муж сваю жонку збівае на горкі яблык. Але ніякія камісіі да іх не ходзяць, бо яны ж «камуналку» аплачваюць.

Вось і выходзіць, што ў сямі нянек дзіця без вока! Цэлая камісія збіраецца, а каму трэба — рады даць не можа! Толькі рапартуюць, як у іх усё добра!

Барыс Анатолевіч

Прадкавальна прэмія за лепшую беларускамоўную песню «Гісторыя майго жыцця» была прысуджана гурту «Naviband».

фота Сяргея Нікановіча

WWW.ZVIAZDA.BY

WWW.ZVIAZDA.BY

WWW.ZVIAZDA.BY

«Не вінаватая я, ён сам прыйшоў!»

А я сантэхніка чакала...

Як мы з міліцыяй «наведалі» сталічных «начных матылькоў»

Найстаражытнейшая прафесія аказалася яшчэ і адной з самых стойкіх: ні сексуальная рэвалюцыя, ні свабодныя сучасныя норавы, ні нават крызіс не змаглі пазбавіць «прадажнае каханне» запатрабаванасці. Аднак уплыў прагрэсу ўсё ж такі адчуваецца: з вуліц большасць «неагетэр» перайшлі ў інтэрнэт. Замест таго каб стаяць на морозе (а якімі яны могуць быць зімой, беларусы ведаюць не па чутках!), дзяўчаты размяшчаюць сваю анкету на спецыялізаваных сайтах і чакаюць «гасцей».

Супрацоўнікам міліцыі ўсе інтэрнэтныя «паролі і яўкі» добра знаёмыя. Падобныя заданні нават не выклікаюць у іх вяселасці — гэта штотыднёвая руціна, ды і схема работы даўно адпрацаваная. Адшукаць у Мінску прастытутку можна за дзве хвіліны. З выбарам складаней: ён велізарны, прапановы ёсць як на розны кашалёк (ад 40 долараў і вышэй, дзе 500 — гэта далёка не мяжа), так і на розны густ. Праўда, зазірнуць у вочы — люстэрка душы — атрымаецца толькі пры асабістай сустрэчы: свой твар, мабыць, з-за сціпласці, дзяўчаты не дэманструюць.

Прагледзеўшы некалькі анкет, спыняем свой выбар на «дуэце» пад арыгінальнай назвай «Салодзенькія». Дзяўчаты гатовыя працаваць як у пары, так і паасобку. Нам гэта толькі на руку: зараз можна затрымаць адрасу абедзвюх.

Далей усё да смешнага проста. Набіраем нумар:

— Добры дзень. Хацеў бы пад'ехаць да вас. Праз колькі? Ды на працягу 20 хвілін. Добра, запісваю адрас.

Па прызнанні супрацоўнікаў міліцыі, дзённы час — самая гарачая пара для «дамашніх» прастытутак. Мужчыны, якія шукаюць вострых адчуванняў, часта прыезджаюць да іх падчас абедзеннага перапынку або паміж дзелавымі сустрэчамі, таму што потым будзе не да таго — чакае вячэра ў цёплым сямейным коле.

Звычайна прастытуткі асцярожнічаюць, адрасу называюць толькі нумар дома, з акна выглядаючы, на якім аўтамабілі прыехаў кліент і ці адзін ён. Калі нешта выклікае падазрэнні, альбо не адчыняюць дзверы, альбо наогул выклікаюць тэлефон. Ведаючы пра гэта, адпраўляемся да іх на дзвюх машынах. Супрацоўнік міліцыі, якому выпала роля кліента, падымаецца ў кватэру адзін.

Яго задача — асабіста атрымаць інфармацыю, якая пацвярджае незаконнасць роду заняткаў «прадпрымальніцы». Як толькі гаворка заходзіць аб кошыце або відзе сексуальных паслуг, супрацоўнік міліцыі дастае службовае пасведчанне.

Цяпер за тым, што адбываецца, можна паназіраць не хаваючыся. Калі мы заходзім у кватэру, там пануе напружаная атмасфера.

— Яшчэ прыйшлі! Вас не вучылі разубаць, калі ў дом заходзіце? Мы тут басанож ходзім, а вы бруды са двара нанеслі. Бярыце швабру і прыбірайце! — абураецца адна з дзяўчат.

Яна, апранутая ў адкрытую начнушку, скрыжываўшы рукі на грудзях, сядзіць за кухонным сталом і спрачаецца з міліцыянерамі. Яе сяброўка паводзіць сябе больш спакойна і моўчкі збіраецца.

— Галоўнае, пашпарты не забудзьце, — некалькі разоў паўтарае супрацоўнік міліцыі.

Нават гэтая фраза выводзіць эмацыйную дзяўчыну з сябе.

— Мы што падобныя на адсталых? Не трэба адно і тое ж казаць дзесяць разоў! — яна амаль пераходзіць на крык, пры гэтым бярэцца за швабру і дэманстратыўна выцірае падлогу там, дзе засталіся сляды ад абутку. Скончыўшы прыбіранне і, мабыць, змірыўшыся ўсё-такі з непазбежным, пачынае пераадзвацца, але ні на секунду не спыняе гнёўную гаворку.

Па прызнанні Каці і Паліны, яны чакалі не «кліента», а сантэхніка.

Тым часам аглядаем кватэру. Адрасу ж становіцца відавочным, што яна нежылая: асабістых рэчаў — мінімум. Увагу прыцягвае вялікі, разасланы днём ложка. Злавіўшы нашы погляды, адна з дзяўчат заўважае: «Што? І падрамаца нельга?»

Патраціўшы на зборы хвілін 20, нарэшце адпраўляемся ў аддзяленне міліцыі. Па дарозе адна з дзяўчат, тая, што больш дзёржкая, — назавём яе Каця — гуляе на тэлефоне ў карты. Другая, скажам, Паліна, прыкметна нервеецца і просіць адказаць на адзін «вельмі-вельмі важны» званок, але дазволу не атрымае — не паложана.

Нават трапіўшы ў аддзяленне, дзяўчаты сваю віну так і не прызнаюць.

— Мы чакалі сантэхніка, у нас зліў забіты, таму вас і ўпусцілі. Я ўвогуле ў душы была. Паглядзіце, валасы мокрыя, — апраўдваецца Каця.

— Я дзверы нікому не адчыняла і па тэлефоне ні з кім не размаўляла. Што там Каця ў душы рабіла, я не ведаю, — падтаквае ёй Паліна.

Па версіі дзяўчат, у сталіцу яны прыехалі з аднаго з раённых гарадоў Гомельскай вобласці, адкуль абедзве родам, за дзень да гэтага — уладкоўваліся на працу ў краму. Ужо паспелі схадзіць на гутарку, і менавіта званка ад магчымага наймальніка і чакала Паліна.

Здымная кватэра выглядае нежылой, у ёй практычна няма асабістых рэчаў.

Я ўжо амаль гатовая шчыра паверыць, што ўся гэтая сітуацыя — недарэчная выпадковасць, але справа даходзіць да агляду асабістых рэчаў. Змесціва сумкі быццам бы не выклікае падазрэнняў, звычайны «жаночы» набор: ключы, навушнікі, памада, гумка для валасоў, аднак у кашалёку знаходзіцца доказ таго, што жанчыны ўсё ж такі зарабляюць забароненым рамяством: у кожнай — па вялікім стосе тэлефонных SIM-картак.

— Звычайна прастытуткі мяняюць працоўны тэлефонны нумар раз на некалькі дзён. Тое ж датычыцца і кватэры: часцей за ўсё яны здымаюць яе на суткі. Распаўсюджаная практыка, калі дзяўчаты з перыферыі прыезджаюць у сталіцу ўсяго на некалькі дзён, каб падзарабіць, — адзначаюць супрацоўнікі міліцыі.

Размова заходзіць пра бацькоў.

— Я даўно дарослы чалавек. Мне 26 гадоў! З маці ўжо некалькі гадоў не маю зносін, але хваляваць яе ўсё адно не хачу. За свае ўчынкы я адказваю толькі сама! — павышае голас Кацярына. Відаць, што гэтая тэма яе вельмі моцна крапае.

Прызнаваць сваю віну, як і паказваць твар на камеру, дзяўчаты катэгарычна адмовіліся.

Разбіранні доўжацца дзве гадзіны, пасля чаго дзяўчат адпраўляюць да ўчастковага, ноч ім давядзецца правесці ў ізалятары часовага ўтрымання. Адрасу ж на наступную раніцу — суд: як растлумачыў намеснік начальніка Савецкага РУУС Аляксандр ФІЛІПЧЫК, згодна з артыкулам 17.5 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях займанне прастытутыі цягне накладанне штрафу ў памеры ад шасці да дваццаці базавых велічынь або адміністрацыйны арышт, за паўторнае парушэнне на працягу года — штраф ад трыццаці да пяцідзесяці базавых велічынь або адміністрацыйны арышт.

Супрацоўнікі аддзялення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю

людзьмі Савецкага РУУС сталіцы праводзяць падобныя рэйды рэгулярна, некалькі разоў на месяц — затрымліваюць такім чынам каля 15 чалавек. Акрамя таго, правяраюць яшчэ і вулічныя «пункты» з благой славай: іх становіцца ўсё менш, але чакаць яны яшчэ не зніклі канчаткова.

«Вы паглядзіце на мяне: ува мне 70 кілаграмаў тлушчу! Якая я прастытутка?»

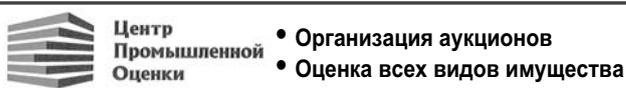
— Большасць сайтаў, на якіх размяшчаюцца анкеты, зарэгістраваны не ў Беларусі, таму досыць складана абмяжоўваць да іх доступ. Так што, калі задацца мэтай... Аднак самі затрыманыя, якія прызнаюць сваю віну, адзначаюць, што з-за крызісу кліентаў усё ж такі стала менш, а дзяўчат, якія прыехалі ў сталіцу з правінцыі за лёгкімі грашыма — больш, — расказваюць спецыялісты.

Уцягнутымі ў прастытутыю аказваюцца жанчыны з розных сацыяльных слабаў і ўзроставых груп. Часта

Канчаткова паверыць у невінаватасць дзяўчат перашкодзіла вялікая колькасць SIM-карт, знойдзеная ў кожнай.

Каця любіць чытаць, яе апошні выбар — кніга пад назвай «Экстрэмальныя адносіны».

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж», г. Минск, ул. Харьковская, 15. Тел. +375 17 256 90 05			
Предмет аукциона				
Транспорт и спецтехника, расположенные по адресу: г. Минск, ул. Гурского, 16а и г. Кричев, ул. Комсомольская, 103а, в составе:				
№ лота	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
1	218	Кран КС 357721 (рег. знак АА 6063-7)	6 362,23	318,11
2	223	Кран РДК 250-3, 1990 г. в.	17 406,09	870,30
3	455	Автомобиль МАЗ-544008 (рег. знак АВ 7513-7), 2007 г. в.	7 442,61	372,13
4	268	Полуприцеп ПЛ 12-12 (рег. знак 2892 АА-7), 1992 г. в.	1 680,59	84,03
5	131	Прицеп ПЛ-12-12 (рег. знак 2949 КА), 1992 г. в.	1 680,59	84,03
6	700	Автомобиль МАЗ-437041 г/н 8078 АА-1 (рег. знак АА 8078-1), 2007 г. в.	5 281,85	264,09

Порядок ознакомления
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9-00 до 16-00, перерыв с 12-00 до 13-00. Ответственное лицо: Быковский Леонид Эдуардович, начальник автотранспортного участка, контактный телефон +375-29-654-92-93

Транспорт и оборудование, расположенные по адресу: г. Гродно, ул. Индустриальная, 2а, в составе:

7	456	Грузовой специальный бетономеситель МАЗ 630305-249 СМБ-270 (рег.знак АВ 7826-7), 2007 г. в.	17 320,31	866,02
8	778	Грузовой автомобиль бортовая платформа «UAZ 3303», 1987 г. в., АВ 8762-4, кузов №087856	1 021,94	51,10
9	619	Модульная автозаправочная станция	840,00	42,00
10	893	Сварочный аппарат «Оливер» ВД-350, 2013 г.	1 596,00	79,80

Порядок ознакомления
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9-00 до 16-00, перерыв с 12-00 до 13-00. Ответственное лицо: Марчик Петр Иванович, зам. председателя ликвидационной комиссии по филиалу СУ-110, контактные телефоны: 8-0152-530-712 (716, 728)

Транспорт, спецтехника и оборудование, расположенные по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, д. 254 в составе:

11	150081	Автомобиль УАЗ-3303-018, рег. № АВ 3985-3 (1994 г.в.)	2 123,10	106,16
12	150084	Грузовой специальный кран с гидравлическим приводом КС-4572, (1988 г.в.)	8 474,40	423,72
13	930	Автомобиль грузовой бортовой МАЗ (MAZ) 53371 (1990 г.в.)	1 801,80	90,10
14	998	Автобус вагон ГАЗ (GAZ) – 2705 (2000 г.в.)	1 467,95	73,40
15	150033	Грузовой седельный тягач МАЗ (MAZ) 543205-226 (2007 г.в.)	8 474,40	423,72
16	150032	Грузовой седельный тягач МАЗ (MAZ) 543205-226 (2007 г.в.)	8 474,40	423,72
17	892	Полуприцеп панелевоз 1ПП 12 7,5 (1986 г.в.)	1 334,85	66,74
18	150044	Полуприцеп платформа-панелевоз МАЗ (MAZ) 998500 (2007 г.в.)	5 605,05	280,25
19	150035	Полуприцеп бортовой МАЗ (MAZ) 938662-043, 2007 г.в.	3 870,35	193,52
20	150021	Станция компрессорная передвижная ПКСД-5-25 ДМУ 1	2 335,30	116,77
21	501	Ножницы листовые металлические НДЗ318Б	3 269,75	163,49
22	1008	Подъемник К-1В с электролебедкой	500,50	25,03

Порядок ознакомления
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9-00 до 16-00, перерыв с 12-00 до 13-00 по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 254. Ответственное лицо: Дриневский Виктор Васильевич, производитель работ, контактные телефоны: +375 29-603-49-02 (Velcom), 8-0232-46-09-03

Транспорт и оборудование, расположенные по адресу: г. Брест, ул. Гродненская, д. 55Д в составе:

23	804	Легковой автомобиль GAZ-31105, 2007 г.в.	748,08	37,40
24	373	Подмости ПВС 12, 1979 г.в.	5 818,43	290,92
25	242	Преобразователь частоты ПЧ-4/42-200У2 (2010 г. в.) Pfaff Silberblau Германия	448,80	22,44
26	36	Станок вертикально-сверлильный 2С132 (1990 г. в.)	3 225,62	161,28
27	997	Тележка гидравлическая (PFAFF 20-115) (2010 г. в.) Pfaff Silberblau Германия	265,25	13,26
28	400	Мойка холодной воды (FTS 190) (2010 г. в.) IP Cleaning S.p.A. Italy	290,40	14,52

Спецтехника, расположенная по адресу: г. Брест, ул. Янки Купалы, 120/2 в составе:

29	734	Автогидроподъемник ВС222-01 на базе ЗИЛ -131	7 811,06	390,55
----	-----	--	----------	--------

Порядок ознакомления
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9-00 до 16-00, перерыв с 12-00 до 13-00. Ответственное лицо: Климчук Василий Григорьевич, контактный телефон +375 296592523

Транспорт и спецтехника, расположенные по адресу: г. Могилев, ул. Челюскинцев, д. 78а в составе:

№ л/п лота	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
30	424	Автомобиль ГАЗ 5312 (рег. знак ТМ 9810, г.в. 1990)	905,57	45,28
31	590	Автомобиль МАЗ 543205-226 (рег. знак ТС 0153, г.в. 2007)	6 131,42	306,57
32	4098	Блок контейнер БК-1, 2014 г.	2 146,00	107,30
33	4097	Блок контейнер БК-1, 2014 г.	2 146,00	107,30
34	596	Подмости б/у	2 971,38	148,57
35	633	Подмости передвижные электрические ППЭ-12.01.А	4 386,32	219,32

Изолированное помещение, расположенное по адресу: г. Могилев, пр-т Пушкинский, 63

№ л/п лота	Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
36	Встроенное помещение	Помещение неустановленного назначения	190 кв. м	700/D-95849

Начальная цена с НДС 20% **66 789,49 белорусских рублей BYN**
Шаг аукциона: **3 339,47 белорусских рублей BYN**

Условия аукциона: Покупатель обязан предоставить Продавцу административные помещения согласно прилагаемому плану помещений в безвозмездное пользование, на период с момента перехода права собственности на предмет аукциона к покупателю до момента ликвидации Продавца. С планом помещений, подлежащих передаче Продавцу в безвозмездное пользование, можно ознакомиться на сайте Организатора торгов WWW.CPO.BY

Порядок ознакомления
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9-00 до 16-00, перерыв с 12-00 до 13-00. Ответственное лицо: Куткович Александр Александрович, производитель работ, +375 29 246 68 24. Жаглевский Дмитрий Давыдович, зам. председателя по ликвидационной комиссии по филиалу СУ-86, контактный телефон +375 29 601 62 44

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с №3012343260010; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: по лотам №1-35 не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи.

По лоту №36 не более 30 (тридцати) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении повторного аукциона опубликовано по лотам №1-7,9-10,12-36 в г. «Звезда» 10.01.2017 г., по лотам №8, 11 в газете «Звезда» 29.11.2016 г.

Дата, место и время проведения аукциона	27.02.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Харьковская, 15, 3-й этаж, ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж».
Дата, место и время окончания приема документов	23.02.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».
Контактные телефоны:	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	СООО «Ярд-Холл», г. Брест, ул. Интернациональная, 40		

Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Незавершенное консервированное капитальное строение (Магазин промышленных товаров)	Здание специализированное розничной торговли	3066,6 кв. м	100/U-65825	Брестская обл., г. Брест, ул. Интернациональная, 40

Применения | Процент готовности - 77 %, площадь застройки - 1389 кв.м.

Составные части и принадлежности | Подвал, забор

Сведения о земельном участке | Земельный участок, общ. пл. 0,2945 га, предоставлен Продавцу на праве аренды для обслуживания здания цеха по 31.01.2110

Начальная цена с НДС 20% | **415 200,00 белорусских рублей (BYN). Снижена на 60%**

Задаток 20% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи | 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

После подписания договора купли-продажи Предмета аукциона покупатель в течение пяти банковских дней перечисляет на счет продавца 100% цены продажи Предмета аукциона (с учетом суммы перечисленного задатка), без заключения договора залога.

В 5-дневный срок после поступления на счет продавца цены продажи Предмета аукциона Продавец передает, а Покупатель принимает Предмет аукциона, а с чем составляется передаточный акт.

Вопросы, связанные с расчетами по коммунальным платежам, за электроэнергию и т.п., стороны согласовывают при подписании договора купли-продажи Предмета аукциона.

Расходы, связанные с составлением, оформлением, удостоверением договора купли-продажи Предмета аукциона, а также расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанного на нем права в соответствии с действующим законодательством, в том числе расходы по уплате пошлины, несет Покупатель. Указанные расходы не включаются в цену продажи Предмета аукциона.

Договор купли-продажи Предмета аукциона заключается после предъявления Покупателем копий платежных документов о перечислении Организатору аукциона вознаграждения и суммы затрат, связанных с его организацией и проведением, указанной в протоколе о результатах аукциона в установленном порядке

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» в номере от 26.01.2017 г.

Дата и время проведения аукциона | 28.02.2017 в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Дата и время окончания приема документов | 22.02.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны | +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

об открытом аукционе по продаже имущества Новогрудского районного унитарного предприятия жилищно-коммунального хозяйства 14 марта 2017 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Изолированное помещение с инвентарным номером 430/D-24223 (назначение – квартира) площадью 39,4 кв. м. Год постройки – 1938. Состоит из жилой комнаты 23,7 кв. м, кухни 15,7 кв. м, веранды 3,3 кв. м. Фундамент – бетонный, стены – брус, обшитый вагонкой, печное отопление, водопровод, канализация отсутствуют
Начальная цена продажи	4 638,92 рублей (с учетом НДС 20%)
Кадастровый номер земельного участка и вид вещного права	424350100001002313, право аренды
Месторасположение земельного участка	Гродненская область, Новогрудский район, г. Новогрудок, ул. Тимирязева, д. 9
Размер земельного участка	0,1174 га
Продавец	Новогрудское районное унитарное предприятие жилищно-коммунального хозяйства, Гродненская область, г. Новогрудок, ул. Котовского, д. 30, тел./факс: 22472, 22952
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546
Дата проведения аукциона	14 марта 2017 года
Время проведения аукциона	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57
Дата и время начала приема документов	13 февраля 2017 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	7 марта 2017 года 17.00
Сумма задатка	463, 89 рублей
Шаг аукциона	5%

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости». **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ о торгах

Наименование (описание) имущества	Лот №1 – Автомобиль ВАЗ 21144 110 22, легковой хэтчбек, 2007 г. в., цвет: серебристый металл, стоимостью – 1037,00 белорусских рублей. Лот №2 – Автобус ПАЗ 32053, вагон, 2006 г. в., цвет: бело-зеленый, стоимостью – 4129,00 белорусских рублей. Лот №3 – Автомобиль МАЗ 53371, грузовой, бортовой, 1991 г. в., цвет: бежевый, стоимостью – 979,00 белорусских рублей. Лот №4 – Автомобиль ЗИЛ ММ315021, грузовой самосвал, 1986 г. в., цвет: синий, стоимостью 541,00 рублей. Лот №5 – Прицеп МАЗ 8926, бортовой, год выпуска неопределен, цвет: голубой, стоимостью – 333,00 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Отделочник-28 г. Полоцк»
Местонахождение (адрес) имущества	г. Полоцк, ул. Суворова, 1а
Обременения	Обременений нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 18 24.02.2017 в 11.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка: 211400, г. Полоцк, ул. Успенская, 2, каб. 18, (ori_polotsk@mail.ru) тел./факс (80214) 44-28-42, зам. начальника отдела – Казакова Жанна Васильевна, тел. (80214) 44 21 59, (8-033) 687-90-33, начальник отдела – Лисова Людмила Геннадьевна, (80214) 42 64 98
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Полоцкого района и г. Полоцка р/с 3642903000517, ОАО «АСБ Беларусбанк», филиал 216, г. Полоцк, код 648, УНП300002505, не позднее 17.00 23.02.2017. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009, №232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

ОБЪЯВЛЕНИЕ о повторных торгах

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот №1. Трактор МТЗ 82.1, 2004 г.в., гос. №ВА 4008, б/у, состояние условно-пригодное, начальная стоимость лота 3055,14 белорусских рублей. Лот №2. Автомобиль МАЗ 533603-220, 2007 г.в., гос. №АА 8346-2, б/у, состояние удовлетворительное, начальная стоимость лота 7095,33 белорусских рублей. Лот №3. Автобус НЕМАН, 2008 г.в., гос. №АВ 6240-2, б/у, состояние условно-пригодное, двигатель неисправен, начальная стоимость лота 4014,45 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	Открытое Акционерное Общество «Кохановский льнозавод»
Местонахождение имущества	Витебская область, Толочинский район, д. Зеленый Бор. По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к Коваленко Федору Николаевичу, тел. 8 (02136) 24185
Наличие обременений	Не имеется
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома. г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4. 09 марта 2017 года в 10.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома. 210015, г. Витебск, ул. Б.Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4. Судебный исполнитель Атрахимович Николай Александрович, тел. (0212) 61 40 24. Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 61 40 15
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 филиала №200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 15.00 07 марта 2017 года. Минимальная величина первого

Зялёная школа

Хата нашых бацькоў стаяла на хутары, каля самага лесу. І адтуль усе трое мы хадзілі ў школу.

Зрэшты, на той час старэйшыя брат і сястра яе ўжо скончылі, а я пайшла ў чацвёрты клас і вучылася добра... У ад-розненне ад Колі. Ён двоечнік быў яшчэ той. (А чалавекам, між іншым, стаў добрым. Ва ўсякім разе, калі нехта нашай маме зайздросціў: маўляў, усе твае дзеці з дыпломамі, то яна заўжды адказвала, што інстытуты — гэта, вядома ж, добра, але і на Колю паглядзець — дык толькі пацешыцца, бо і трактар у яго, і конь, бо ён сваёй матулі і бульбачку пасадзіць, і дроўцаў прывязе... Вось і думай пасля гэтага, што лепей для бацькоў — тыя дыпломы ці дзеці побач.)

Гэта, аднак, лірычнае адступленне, гэта — нагода, каб сказаць, што і без дыплама чалавекам быць можна і трэба.

...А вось вучыцца той Коля зусім не хацеў, школу часта прагульваў. Пра яго тады казалі, што ён у нейкую «зялёную» ходзіць.

Я ўсё думала: ну дзе ж яна можа быць, бо ў лес — у грыбы ды ягады — мы з бабай Маняй хадзілі, але ж ніякай школы ніколі не бачылі. «Мусіць, яна недзе ў гушчары стаіць, — думала я. — А зялёнай называецца, бо так пафарбаваная...»

Ну цікава ж было паглядзець! А вось як гэта зрабіць? Спытала ў Колі. Ён хіба зачырванеўся ды дурніцай абавяў...

«Ну і няхай, — я сама сабе думаю, — дурніца дык дурніца, але ж не настолькі, каб тую школу не знайсці!»

З вечара ў той дзень я падрыхтавала зялёную ў белыя гарохі сукенку, з раніцы прыбралася ў яе і пайшла даследаваць бліжня гушчары.

Школы нідзе не было.

Прышлося вярнуцца дадому (зранку бацькі на працы) — узяць веласіпед.

Ён у нас амаль новенькі быў: старэйшай сястры купілі. Тая ў Ленінградзе на эканаміста ўжо вучылася, а на веласіпедзе на практыку ездзіла ў суседні калгас. Дарослая. Бацькі яе прыбіралі...

На шафе я згледзела новыя Тоніны боты. Яны мне, вядома ж, вялікія былі, але з футрам унутры, белья, прыгожыя... Я абулася.

Дастала з шафы і Тоніну ружовую камбінашку. Зноў жа яна мне завялікай была, але я ўсё роўна надзела... Потым выцягнула веласіпед і паехала так у лес: што праўда — недалёка зусім, бо на веласіпедзе ланцуг зваліўся.

Начапіць яго я, вядома ж, не магла, таму кінула веласіпед у лесе, а сама прыбегла дамоў.

Толькі ў хату — следам, бачу, тата на абед, а я не ў школе... І ўцячы не паспяваю. Таму дзверы на зашчапку, а сама «пад венік».

Тата пастукаў — ніхто не адчыняе. Ён падбегам да суседняй хаты, да бабы Мані. Кажы ей:

— Мусіць, злодзей у хаце? Ты нікога не бачыла?

— Не...

І ў двор яны, удваіх. Я тым часам дзверы адшчапіла — і ў лес. А ў хаце, як той казаў, карціна Рэпіна «Не чакалі»: ровара няма, шафа расчынена, Тоніны боты зніклі... Значыць, быў такі злодзей?!

Да міліцыі, дзякуй богу, справа не дайшла, бо дзеці якраз са школы вярталіся.

— А чаму сёння Каці на ўроках не было? — пытаюць у таты.

— Як не было? — спалохаўся той. — А дзе ж яна?

І давай мяне клікаць.

Нічога, карацей, не заставалася, як выйсці з узлеска.

Тата, убачыўшы мяне, зрабіўся вельмі злы і перацягнуў такі па мяккім месцы дзяжачкай (першы і апошні раз у жыцці). Але ж гэта было толькі паўбяды, а ўся яна ў тым, што дзецям, якія праходзілі міма, тата казаў:

— Зайдзіцеся, паглядзіце — мая Каця ўжо як Коля. У зялёную школу ходзіць.

Мне было вельмі сорамна і вельмі крыўдна, бо я, дурніца, шукала школу, якой насамрэч не існавала: так проста гаварылі пра дзяцей, якія не хочуць вучыцца.

— Калі і ты, дачушка, з такіх, — сказаў тады тата, — то мне за цябе будзе вельмі сорамна!

Гэтыя словы назаўсёды запалі ў маю памяць. І на працягу далейшага жыцця я рабіла ўсё, каб тату з мамай ніколі не давалася чырванець за мяне, каб наадварот — яны мной толькі ганарыліся.

...А веласіпед потым мы знайшлі на тым самым месцы, дзе я яго і кінула. І боты мама памыла так, што сястра і не заўважыла, што іх абувалі.

Кацярына Будзіловіч,

г. Скідаль.

Надзея памірае апошняй

Дзіцячы розум — гэта адно, дзіцячая памяць — іншае. У трыццатых гады мінулага стагоддзя я, напрыклад, малы яшчэ быў, але ж цудоўна памятаю сваю вёску — хаткі з падслепаватымі акенцамі ды саламянымі стрэхамі, страшэнную беднату... Людзі ў нашым калгасе «Авангард» працавалі за «палачкі», звычайнай газніцы рады былі! Ні пра электрычнасць, ні пра нейкае радыё нават не чулі.

Але ж усе спадзяваліся на лепшае, жылі адной грамадой: разам працавалі, разам выжывалі. У кожнага на падворку было багата жыўнасці, кожны стараўся нешта прынесці з лесу і блізкай ракі. А ўжо потым, пасля працоўнага дня, ці не ўсе вяскоўцы недзе збіраліся (на лаўцы, на прызбе, у зімовыя вечары — у некага ў хаце), абменьваліся навінамі, абмяркоўвалі планы, успаміналі, жартавалі.

Такія вось вярчоркі досыць часта адбываліся ў нас, бо людзі вельмі цягнуліся да ведаў, а мой тата па тым часе досыць адукаваны быў. Ён заўсёды выпісваў газеты, купляў па магчымасці кнігі і потым уголас чытаў тое ж «Уваскрэсенне», «Хаціну дзядзькі Тома»...

Але ж больш за ўсё вясковым мужыкам падабаліся прыгоды Швейка. Дагэтуль у памяці, як дарослыя дзядзькі тады прагна слухалі, як залівіста рагаталі, як жыва абмяркоўвалі, чаго там больш — праўды ці выдумкі?

Дзядзька Віктар, удзельнік Першай сусветнай, бажыўся, што праўды, бо яно ж на фронце чаго не бывае! А для таго, каб яму паверылі, неяк выдаў:

— Я вось пра сябе раскажу.

І пачаў ён так:

— Ну вы ж ведаеце, я ў вайну ў артылерыі служыў, быў наводчыкам гарматы. «Горла» ў той — нібы цэбар без дна, снарады — велічынэй з падсвінкаў: іх двое салдат ледзь падносілі. Але ж як зарадзім, як жажнем — вораг аж калоціцца там!

Дык вось. Вядзём мы некаг агонь па іхніх пазіцыях. Бабах ды бабах — ад нашых стрэлаў аж зямелька дрыжыць. Але ж во бяда — скончыліся снарады! А ў ворага навалом іх. І ён давай смаліць па нас. Галавы не падняць — снарады адзін за адным... І тут я падумаў: а чаму б не схітрыць? Развярнуў гармату, і што вы думаеце: іхні снарад тут жа ў наш ствол! Мы яго зноў на 180 градусаў — і ў адказ ба-бах! Адзін раз так, потым другі, трэці... Выбілі ворагаў... іхнімі ж снарадамі!

Не паспелі ачوماцца, дух перавесці, на батарэю генерал прыязджае, дае каманду ўсім выйсці на пляч, пастроіцца, а потым загадвае:

— Салдат Парамон! Выйсці са строю!

— Ёсць! — кажу.

У струнку выцягнуўся, руку да скроні прыклаў.

Ён у той жа міг:

— За салдацкую кемлівасць, за адданасць цару і Айчыне аб'яўляю падзяку і прадстаўляю да ўзнагароды Георгіеўскім крыжам!

Аб'явіў вось так, а потым, ужо цішэй, дадае:

— Просьбы нейкія ёсць?

Я вазьмі ды і ляпні:

— Спадар генерал! Ці трэба мне гэны крыж? З яго ж ля-меш да плуга не зробіш. А вось каб мне пасля вайны ды якога каня... Калі, вядома ж, выжыву...

— А ты, салдат, пастарайся, — смяецца генерал. — Будзе табе конь!

— Можа, таму я і выжыў, — скончыў расказ дзядзька Віктар.

— Але ж нешта я не помню, каб ты з вайны на кані вярнуўся? — падкузьміў яго дзядзька Якуб. — Ну праўда ж: на сваіх дваіх прытэпаў.

— Так, браткі, на сваіх... А чаму? Таму што нас, кемлівых салдат, на фронце дай божа было, а генералаў — мала. Вось і забыўся мой пра сваё абяцанне. Але ж мо яшчэ ўспомніць?

Надзея памірае апошняй.

Яўген Звярынскі,

в. Касцяшы, Уздзенскі раён.

Залатая жонка? Залаты мужык!

Даўно заўважана, што мужчыны, добра ўзяўшы на грудзі, сваіх жонак звычайна ганяць: скардзяцца тады, як яны іх дасталі, як выпілі кроў, сапсавалі жыццё...

У гэтым сэнсе ў маёй сяброўкі муж зусім не такі. Ён наадварот, як толькі падап'е, пачынае ёй дыфірамы пець, прызнавацца ў каханні. І, галоўнае, як цвярозы — з яго слова не выцягнеш, бо чалавек ён досыць ціхмяны. А тут такія прыгожыя эпітэты, такія параўнанні!.. Кажы, што кахаў і кахае, што цяпер — «як тады»... Нават больш!..

Быў выпадак — нека пад гэтую «раздачу» прызнанняў і мяне ў хату прынесла. Чаго толькі не пачула тады.

— Ты ці ведаеш, — пачаў Аляксей, — якая жонка ў мяне?

Ды такіх у свеце няма! Яна адна, мая залатая!.. Ты вось думаеш, што ёй лёгка са мной? Не, даражэнькая, памыляешся! Характар у мяне — паганы-паганы! З такім мужыка і чатыры жонкі не знеслі б: на развод падалі б. А мая, бач, жыве... Каторы гадок... Адна за тых чатырох пакутуе! Рэдка жанчына! А ўжо ж гаспадыня...

Не, не хлусіць гэты чалавек і зусім не перабольшвае: жонка ў яго і сапраўды наймілейшая!

Якраз ад яе і вось гэта гісторыя — на тэму прызнанняў.

Значыць, у мужа на працы завядзёнка такая — разам адзначаць вялікія царкоўныя святы. А перад гэтым, адпаведна, скідвацца, купляць нешта з напіткаў-наедкаў, накрываць «паляну»... Аляксей, дарэчы, туды з піражкам прыходзіць: жонка напарэдадні іх напаче, прыгожанька запакуе і з сабою дасць.

Дык вось, пасядзелі тыя мужыкі, выпілі, з'елі піражкі, пагаманілі. «Пад градусам», у добрым гуморы разышліся па хатах, па сем'ях.

Аляксей таксама прыйшоў і (да бабкі не хадзі) пачаў жонцы асанну спяваць, пра любоў гаварыць. Яна па гаспадарцы ўпраўляецца, а ён побач ходзіць — любуецца ды расказвае, якая ж яна ўмелая! Тая ўсё парабіла, села вчэраць — ён кампліменты ёй рассыпае, кажы, якая прыгожая. Тая, прытаміўшыся, спаць лягла, а муж не сціхае...

Іншая, можа, і качалку ўжо ўзяла б (і не для таго, каб піражкоў напачы), а гэта быццам слухае (адна за чатырох!), пачынае драмаць, прачынаецца... Пытае нарэшце:

— Ты ўгаманішся сёння ці не? Аж галава ўжо трашчыць ад тваіх прызнанняў.

— Праўда? І што — моцна баліць? — трывожыцца гаспадар. — Можа, ціск падскочыў? З ім жа дурныя жарты. Ты пацярпі крыху... Не хвалойся: я зараз у морг пазваню — яны мігам прыедуць і цябе забяруць.

— Куды? — смяецца жонка.

Тут да мужа даходзіць, што не тое ён ляпнуў, што «хуткая» і «морг» — гэта (ён механікам працуе) прыкладна як рамонт і спісанне. Ён таксама пачынае смяяцца, потым прабачацца, шкадаваць...

І — скажу вам — словы насамрэч лечачы: боль адступае. Жонка на мужавым плячы ціха засынае, бо ён жа ў яе таксама залаты — ды яшчэ і лекар.

Соф'я Кусянкова,

в. Лучын, Рагачоўскі раён.

ЗАМЕСТ ПАСЛЯСЛОЎЯ.

«Атрымаўшы і насамрэч вельмі цёплыя падарункі ды ганаровы дыплом пераможцы звяздоўскага конкурсу на самую лепшую вясёлую і праўдзівую гісторыю, я, — паведамляе спадарыня Соф'я, — палічыла сябе абавязанай... тэрмінова напісаць гэту «байку». Па-першае, для таго, каб выказаць падзяку ўсім, хто ацаніў мае творы. А па-другое, каб дапамагчы чытачам, каб падказаць ім, што для напісання цікавых гісторыяў не трэба шукаць сякера пад лаўкай, не трэба нешта выдумляць. Дастаткова проста назіраць за жыццём ды час ад часу запісваць. Задорнаў, напрыклад, пачуў у свой адрас: «Я вас так паважаю, так паважаю... Зараз жа пайду ў царкву і пастаўлю там свечку — на памін душы...» Ну хіба ж гэта не смешна?!

Вось і мне ў сувязі з перамогай адна з вельмі мілых жанчын пажадала поспехаў. А яшчэ — узысці на... Галгофу. На ўвазе меўся, відаць, Алімп? Але ж і там гара, і там...»

То ўсім — і шчыра — удалага ўзыходжання!

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

dounar@vziazda.by

ЯНУШКОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для обслуживания многоквартирных жилых домов

23.03.2017 г. в 10.00 по адресу:

Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10.

№ п/п	1	2	3
Адрес земельного участка	д. Хоружинцы, ул. Лесная, 13, кадастровый номер 623288016101000064	д. Коммуна, ул. Садовая, 4А, кадастровый номер 623288008101000033	д. Серпищено, У-1, кадастровый номер 623288014101000036
Площадь земельного участка	0,1285 га	0,2339 га	0,1958 га
Наименование инженерных сетей		подъездные пути удовлетворительные	подъездные пути удовлетворительные
Начальная цена (бел. рублей)	2 480 руб. 88 коп.	3 871 руб. 45 коп.	2 386 руб. 63 коп.
Задаток (бел. руб.)	496 руб. 18 коп.	774 руб. 29 коп.	477 руб. 33 коп.

Задаток перечисляется на р/с №3600619171104 «АСБ Беларусбанк», код 795, УНП 600181536, ОКПО 04431642 Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 23.03.2017 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 18.03.2017 г. (последний день подачи заявления 17.03.2017 г. до 17.00) по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10.

Контактные телефоны: (8 01774) 57 4 35, 57 4 99.

Уважаемые акционеры

ОАО «Управление механизации № 88»!

31 марта 2017 года в 15-00 по адресу : г. Минск, ул. Промышленная, 23, 3-й этаж состоится годовое собрание акционеров.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- О финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год и задачах по обеспечению выполнения показателей прогноза социально-экономического развития на 2017 год.
- О результатах аудиторской проверки и отчет ревизионной комиссии по результатам финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год.
- Рассмотрение и утверждение годовой бухгалтерской отчетности и направления использования чистой прибыли за 2016 год. О выплате дивидендов.
- Утверждение направлений использования чистой прибыли, полученной в 2017 году. Периодичность выплаты дивидендов за 2017 год.
- Утверждение условий материального вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- По результатам рассмотрения деятельности Общества за 2016 год рассмотреть вопрос о принятии решения по применению процедуры экономической несостоятельности (банкротства) в соответствии со ст. 13 Закона Республики Беларусь «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

С материалами, подготовленными к собранию, а также с информацией о деятельности Общества за 2016 год можно ознакомиться: в рабочие дни (понедельник-пятница) с 20 марта 2017 года по 31 марта 2017 года по месту нахождения Общества (3-й этаж) с 9-00 до 16-00.

Регистрация участников собрания с 14-00 до 14-45 по месту проведения собрания.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 11 марта 2017 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

				Залатое войска Мамаю			
Фота	Расліна сям. імбір- ных	Высу- шаная трава		Нягод- нік, паскуд- нік	Канец прорвы		Трасца, маля- рыя
				Баявы зуб слана			
Вяроўка з пятлёй на канцы	Дзіця, мілага выгляду					Геамет- рычнае цела	
Невя- лікі ростам, нізкі	"Адзен- не" мяккай мэблі		Амеры- канскі страус	Частка сякеры			
Чысты прыбы- так ад гандлю							
				Фізіч- ная энергія			
	Старая жанчы- на						
				"Невя- домая" літара			
	Моцны плач			Прыбор для асвят- лення			
					Кубак для віна		
Апора для рэек	Вуч- ніскі стол		Балот- ная расліна	Пастух авечак	Імя актрысы Паплаў- скай	Парода службо- вых сабак	Нася- комае з джа- лам
				Няш- часце, нядоля, гора			
Літара- турны жанр	Разрыў часткі тэксту						
Марскі рак				Ніжняя канеч- насць			

СКАНВОРД

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
Па гарызанталі: Скусн. Арда. Аркан. Ікол. Нанду. Абух. Малы. Баба. Іс. Роў. Шпала. Чаша. Драма. Бяда. Перанос. Амар. Нага.
Па вертыкалі: Куркума. Сена. Агіда. Дно. Анёлак. Куб. Ліхаманка. Абўйка. Барыш. Сіла. Парта. Лямпа. Чабан. Аер. Яна. Дог. Аса.

Склаў
Юрый
ФАЛІНСКІ,
г. Мінск.

СЁННЯ

Месяц
Поўня ў 3.32.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.37	18.11	9.34
Віцебск —	8.30	17.57	9.27
Магілёў —	8.27	18.01	9.34
Гомель —	8.20	18.02	9.42
Гродна —	8.52	18.27	9.35
Брэст —	8.48	18.31	9.43

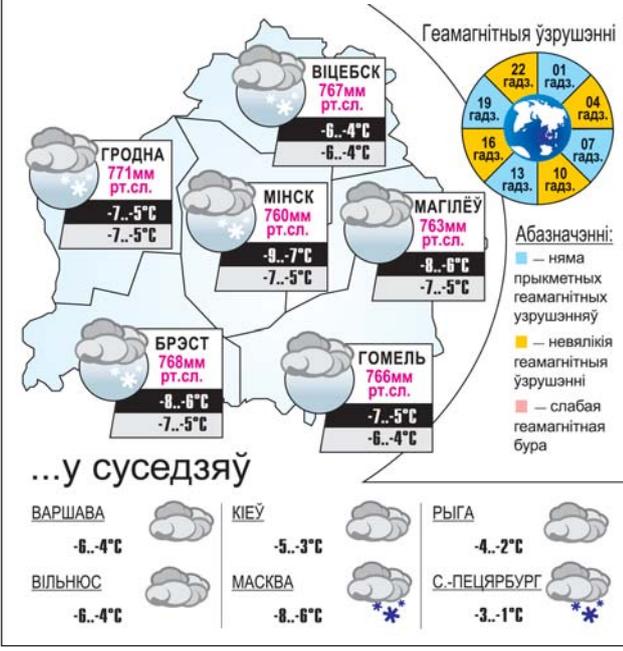
Імяніны

Пр. Герасіма, Івана, Ігната, Канстанціна, Лукі, Рамана, Якава, К. Бажэны, Марыі, Альгерда, Люцыяна, Рыгора.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Мужыкам на заметку: калі на вашу, быццам бы звычайную, жанчыну, грошай ідзе як на прыгожую, значыць, яна разумная.

У рэстаране.
 — А вашы катлеты дакладна з рабчыкаў?
 — Ну, увогуле, так. Праўда мы дадаём у іх і іншае мяса.
 — Якое?
 — Свініну.
 — А прапорцыі?
 — 50 на 50. Адзін рабчык — адна свіння.

Пакуль у продажы ёсць сасіскі, яйкі і пельмені — халасцякі так проста не здадуцца.

— Сыноч, ды не злуйся ты, калі мама цябе лае!
 — Але ж яна не мае рацыі!
 — Гэта, сыноч, трэнероўка перад вяселлем.

Хто не курыць і не п'е — па дамах усіх развязе!

Малюнак Аляксандра КАРШКЕВІЧА.

Ну і ну!

НЕБЯСПЕЧНАЯ «ПАЛЯНКА»
 У сталіцы 61-гадовы мужчына, у мінулым урач-псіхіятр, у сябе дома вырошчваў псілацыбінавыя грыбы.

Апошнія змяшчаюць галоцынагенныя рэчывы, а іх вырошчванне заканадаўча забаронена. У сябе дома пенсіянер арганізаваў сапраўдную лабараторыю, дзе было ўсё неабходнае для вырошчвання грыбоў. У кватэры аператыўнікі знайшлі і канфіскавалі больш за 115 грамаў сухіх грыбоў, а таксама 15 грамаў марыхуаны, трансфарматы, кампрэсар, насенне, угнаенні. Мужчына растлумачыў, што вырошчваў грыбы як для сябе, так і для збыту.

Сяргей РАСОЛЬКА

Даты | Падзеі | Людзі

11 ЛЮТАГА

1807 год — 210 гадоў таму нарадзіўся (в. Варацэвічы, цяпер у Іванаўскім раёне) Напалеон Орда, кампазітар, піяніст, педагог, мастак. Творчасце звязана з мастацкім жыццём Беларусі і Польшчы. Удзельнічаў у паўстанні 1830—1831 гадоў, пасля чаго быў вымушаны эміграваць у Францыю. З 1856 года жыві і працаваў на радзіме. Аўтар «Граматыкі музыкі» (1873 г.). Падарожнічаючы па Беларусі, Польшчы, Літве і Украіне, рабіў замалёўкі мясцін, звязаных з жыццём знакамітых людзей, і архітэктурных помнікаў, якія цяпер маюць вялікую каштоўнасць для гісторыі архітэктуры. Памёр у 1883 годзе.

1847 год — нарадзіўся Томас Алва Эдысан, амерыканскі вынаходнік і прадпрымальнік. Аўтар больш чым ста адкрыццяў, галоўным чынам у розных галінах электратэхнікі: удасканаліў тэлеграф і тэлефон; вынайшаў фанограф; стварыў прамысловы ўзор лямпы напальвання і іншае. Па яго праекце пабудавана першая ў свеце электрастанцыя агульнага карыстання.

1875 год — нарадзіўся (г. Вільня) Васіль Іванавіч Качалаў, расійскі акцёр, народны артыст СССР. Беларус па паходжанні. З 1900 года — у трупі МХАТа.

Акцёр шырокага творчага дыяпазону. Сярод роляў: Трафімаў, Тузенбах («Вішнёвы сад»), «Тры сястры» А. Чэхава), Чацкі («Гора ад розуму» А. Грыбаедава), Іван Карамазав («Браты Карамазавы» паводле Ф. Да-стаеўскага) і інш. Цікавіўся тэатральным жыццём Беларусі. Здымаўся ў кіно. Прысутнічаў на праглядзе народнай драмы «Цар Максімільян» Беларускай драматычнай студыі, якая працавала ў Маскве, і высока ацаніў творчасць акцёраў. Вітаў адкрыццё тэатраў у Віцебску і Гомелі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памёр у 1948 годзе.

1902 год — нарадзілася Любоў Пятроўна Арлова, выдатная савецкая актрыса, адна з першых зорак савецкага кіно, народная артыстка СССР. Здымалася ў фільмах «Вясёлыя рабяткі», «Цырк», «Волга-Волга», «Вясна» і многіх іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памерла ў 1975 годзе.

Было сказана
Максім ТАНК, народны паэт Беларусі:
 «Самая страшная рэч — абыякавасць. Калі з ёй не змагацца, яна, як дрыгва, можа загубіць любога чалавека».